ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 87 (8. 516) ◆ 1994 йил 25 июль, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

ТЕСТ СИНОВЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

Тошкент шаҳар ҳокимлигида олий ўқув юртлари ва техникумларда тест асосида ўтказиладиган синовларни тўғри ташкил этиш, бу даврда ота-оналар ва абитуриентлар учун зарур шарт-шароитлар яратиб беришга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Мажлисни Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари Шуҳрат Жалилов очиб, синов имтиҳонларини муваффақиятли ўтказиш мақсадида шаҳар ҳокимлигида қароргоҳ тузилганини, шунингдек, бу борадаги асосий вазифаларни таъкидлаб ўтди.

Шундан сўнг, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест синови марказининг маслаҳатчиси Ефим Григорьевич Шайн йиғилганларга олий ўқув юртларида тест синовларини ўтказиш бўйича кўрилаётган тайёргарликлар тўғрисида батафсил гапириб берди. Синовлар 30 июль куни шаҳримиздаги техникумларда, 5 августда эса олий ўқув юртларда бўлиб ўтади. Имтиҳонларда тест усулида ишлаш бўйича катта тажриба тўплаган мактаб ўқитувчилари ҳам иштирок этадилар.

Мажлисда иштирок этган шаҳримиз туманлари ҳокимларининг ўринбосарлари, туман халқ таълими бўлимларининг мудирлари, тест синовларини ўтказишга мутасадди бўлган ўртоқлар ўзаро фикр алмашдилар.

Самад ШОДМОНОВ.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ ВАЛЮТАСИНИНГ ИЧКИ ЭРКИН АЛМАШУВИНИ ТАЪМИНЛАШГА ОИД ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Пул муомаласини мустаҳкамлаш, миллий валюта — сўмнинг харид қобилиятини ошириш ва ички эркин муомалада бўлишини босқичма-босқич таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. 1994 йилнинг 1 августидан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жисмоний шахслар қўлидаги нақд сўмларни эркин муомаладаги валютага алмаштириш таъминлансин.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва ташқи иқтисодий фаолият миллий банкига ана шундай алмашувни ўзларига қарашли ихтисослаштирилган алмашув пунктлари орқали амалга ошириш ҳуқуқи берилсин.

Марказий банк икки ҳафта муддатда вакил қилинган тижорат банкларига нақд сўмларни ўзларининг валюта ресурслари ҳисобидан эркин муомаладаги валюта (ЭМВ)га алмаштириш учун рухсатнома (лицензия)лар бериш тўғрисидаги таклифларни кўриб чиқсин ва Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

2. Белгилаб қўйилсинки,

Ўзбекистон Республикасининг миллий валютаси — тақдим этиладиган нақд сўмларгина ЭМВга алмаштирилади;

Сўмлар ЭМВга Ўзбекистон Республикаси Марказий банки белгилайдиган курс бўйича Ўзбекистон Республикаси Марказий банки белгилаган тартибда воситачилик ҳақини ундириб олиш йўли билан алмаштирилади;

сўмларни эркин муомаладаги валютага алмаштириш пунктлари орқали Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлган бир жисмоний шахсга (ёки унга тенглаштирилган резидентларга) алмаштириш 1994 йилнинг охиригача 250 АҚШ долларига қадар миқдорни ташкил этиши мумкин;

резидент бўлмаган шахсларга сўмларни эркин муомаладаги валютага алмаштириш улардан илгари сотиб олинган — алмаштирилган ЭМВ миқдори доирасида, алмаштириш пунктининг тегишли маълумотномаси тақдим этилгандан кейин амалга оширилади;

алмаштириш пунктлари жисмоний шахслардан ЭМВни чекланмаган миқдорда сотиб олади.

3. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Молия вазирлиги билан биргаликда нақд пул муомаласини тартибга солиш чоғида эҳтиёж ва таклифни ҳисобга олган ҳолда сўм билан ЭМВ миқдори ўртасидаги энг мақбул нисбатни таъминласин.

4. Шу йилнинг 1 августидан бошлаб эркин муомаладаги валютани қуйидаги миқдорларда республикадан ташқарига олиб чиқиб кетишга рухсат берилади:

Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлган бир жисмоний шахс (ёки унга тенглаштирилган резидентларга) 500 АҚШ долларигача миқдорда;

резидент бўлмаган шахсга — божхона декларациясига мувофиқ республикага олиб келинган ЭМВ миқдорида.

Кўрсатилган миқдорлардан ортиқча ЭМВни олиб чиқиб кетишга Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ёки ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг рухсати билан йўл қўйилади.

5. Сўм билан бир қаторда ЭМВга товарлар сотиш ва хизмат кўрсатиш соҳасида амалдаги тартиб сақлаб қолинсин.

6. Белгилаб қўйилсинки, мулкчилик шаклидан қатъи назар, жисмоний ва юридик шахслар:

Ўзбекистон Республикасининг вакил қилинган банкларида чет эл валютаси учун счётлар очиш;

Ўзларининг валюта счётларидан маблағ, шунингдек, улар юзасидан фоизларни белгиланган тартибда чет эл валютасида ёки операция бажарилган куни амалда бўлган курс бўйича сўмларда олиш ҳуқуқига эгадирлар.

7. Белгилаб қўйилсинки;

Сўмларни ЭМВга нақд пулсиз алмаштириш Ўзбекистон Республикаси Марказий банки белгилайдиган тартибда, Ўзбекистон Республикаси валюта биржасида савдо ўтказиш йўли билан амалга оширилади:

давлатлараро ҳисоб-китоблар клиринг асосида товарлар ва хизматларни эркин муомаладаги валютада баҳолаш йўли билан амалга оширилади;

8. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан ишлаб чиқилган алмаштириш пункти тўғрисидаги низом ва эркин муомаладаги нақд валюта билан операцияларни амалга ошириш қоидалари маъқуллансин.

9. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, ташқи иқтисодий фаолият миллий банки, Ички ишлар вазирлиги, Алоқа вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари ихтисослаштирилган алмаштириш пунктларининг тегишлича ишлашларини, уларнинг зарур ускуналар билан жиҳозланиши ва қўриқланишини, малакали кадрлар билан бутланишини, алмаштириш операциялари қоидаларига риоя этиш қаттиқ назорат қилинишини таъминласинлар.

10. Белгилаб қўйилсинки, хўжалик ҳисобидаги корхоналарга, ташкилотлар ва муассасаларга иш ҳақи белгиланган тартибда уларнинг ўз маблағлари доирасида тўланади.

Фавқулодда ҳолларда корхоналарга иш ҳақи тўлаш учун кредитлар бериш билан боғлиқ масалаларни ҳал қилиш учун вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари ҳузурида махсус комиссиялар тузилсин, уларнинг зиммасига пул-кредит сиёсати бўйича республика комиссияси (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги)га тегишли таклифларни ишлаб чиқиш ва тақдим этиш вазифаси юклансин. Ушбу масала бўйича узил-кесил қарорни республика комиссияси қабул қилади.

Республика комиссияси Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда бир ҳафта муддатда юқорида кўрсатилган махсус комиссияларнинг ташкил этилишини таъминласин.

Тижорат банклари ушбу қарор чиққан кундан бошлаб мулкчилик шаклидан қатъи назар, хўжалик юритувчи субъектларга иш ҳақи тўлаш учун мақсадли кредитларни фақат республика комиссиясининг қарорига биноан берсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур топшириқнинг бажарилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Прокуратураси валюта операцияларини амалга оширишда белгиланган тартибга оғишмай риоя этилиши устидан қаттиқ назоратни таъминласинлар, қоидабузарларни амалдаги қонунларда кўзда тутилган қатъий жавобгарликка тортсинлар.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Марказий банк билан биргаликда ўн кун муддатда Ўзбекистон Республикасининг валюта қонунчилигини бузганлик учун жавобгарликни, шу жумладан, жиноий жавобгарликни кучайтириш тўғрисида таклифлар тайёрласин.

12. Вазирликлар ва идоралар икки ҳафта муддатда ўзларининг меъёрий ҳужжатларини мазкур қарорга мувофиқ ҳолга келтирсинлар.

13. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 21 июль.

Бу ҳақда Тошкент шаҳар Кенгаши XV сессиясида гапирилган эди

ШАҲАР ФАОЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

23 июль куни Тошкент шаҳар фаолларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши XV сессиясида сўзлаган «Ҳалоллик ва фидойилик — фаолиятимизнинг асосий мезони бўлсин» нутқидан келиб чиқадиган вазифалар муҳокама этилди.

Фаоллар йиғилишини Тошкент шаҳар ҳокими К. Н. Тўлаганов қисқача кириш нутқи билан очди.

Шундан сўнг Тошкент шаҳар ҳокимлиги бош бошқармалари, бошқармалари, бўлимлари, хизматларининг, шунингдек саноат корхоналарининг раҳбарлари Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши XV сессиясида сўзлаган нутқида қайд этилган камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш юзасидан ишлаб чиқилган чора-тадбирлар ва улар қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ҳисоб бердилар.

— Президентимиз сессияда, шаҳар транспорти ишидаги жиддий нуқсонларни жуда адолатли танқид қилдилар, — деди «Тошшаҳарйўловчитранс»нинг раиси Р. Ф. Файзуллаев. — Куни кеча шаҳар йўловчи транспорти корхоналари фаолларининг йиғилишида ишда қатъий ўзгариш ясаш, йўловчиларга хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш чора-тадбирларини белгилаб олдик. Ҳозир ўз кучимиз билан 63 та двигателни ремонт қиляпмиз. Тошкент шаҳар бюджетидан двигатель, эҳтиёт қисмлар харид қилиш учун 500 минг АҚШ доллари ажратилди. Биз яқин кунларда микроавтобуслар ҳамда Чехиядан келтирилган 30 та троллейбусни йўналишларга чиқарамиз. Шу билан бирга йўловчиларга хизмат кўрсатиш учун турли идора ва ташкилотларга тегишли автобуслардан ҳам фойдаланиш чоралари кўриляпти. Ҳозиргача корхона ва ташкилотларнинг 315 та автобусини йўналишга чиқариш юзасидан шартномалар туздик.

Ҳайдовчилар тайёрлашни ҳам яхшиламоқдамиз. Куни кеча ўқишни тугаллаган 55 ҳайдовчи йўловчиларга хизмат кўрсатишга киришмоқда. Ҳозир ташкил этилган яна 5 та курсда 125 киши ҳайдовчиликка ўқитилмоқда.

Шуниси диққатга сазоворки, жамоат транспорти муаммоларини ҳал этишга шаҳримиз корхоналари ҳам ёрдам бера бошладилар. Жумладан, «Тошкент», Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмалари бунинг учун ўз ҳисобларидан маблағ ажратиб беряптилар.

Шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошлиғи В. А. Кравченко ҳам Президентимизнинг телефон алоқаси хизмати қониқарсиз эканлиги тўғрисидаги танқиди жуда тўғри эканлигини алоҳида таъкидлади.

— Ҳозирги пайтда биз ишимизда ўзгариш ясаш учун амалий чоралар кўра бошладик, — деди у. — «Ўзбекалоқаинвест» ташкилоти билан биргаликда телефон станцияларини таъмирлаш, яроқсиз ҳолга келган кабелларни ўзгартириш чоралари кўрилмоқда. Ўз хизмат вазифасига совуққонлик билан муносабатда бўлган ходимларимизга жазо чоралари қўллаш чора-тадбирларини белгиладик. Шаҳар телефон алоқасини ривожлантириш учун хорижий сармоялардан ҳам фойдаланиляпти. Хусусан, Германия Федератив Республикаси томонидан берилган 80 миллион марка миқдоридаги кредит ҳисобига шу йилнинг ўзида 10 минг абонентга мўлжалланган рақамли телефон станциялари ишга туширилади. Келгуси йилда ана шундай 30 минг абонентга мўлжалланган станциялар қуриб битказилади. Биз шаҳар ҳокимининг топшириғига биноан Тошкентда телефон алоқасини 2000 йилгача ривожлантириш дастурини ҳам ишлаб чиқяпмиз.

— Президентимиз жуда ҳаққоний таъкидлаб ўтганларидек шаҳар соғлиқни сақлаш муассасаларида муаммолар кўпайиб кетган, — деди шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармасининг бошлиғи М. А. Зиёева.— Соғлиқни сақлашнинг моддий-техника негизи жуда бўшашиб кетган. Даволаш муассасаларида дори-дармонлар етишмайди. «Тез ёрдам» хизмати машиналарининг ярмига яқини эҳтиёт қисмлар йўқлиги сабабли тўхтаб турибди.

Ана шуларни ҳисобга олган ҳолда ҳозирги пайтда соғлиқни сақлаш тизимини тубдан қайта кўриб чиқишга киришганмиз. Биз ўз ишимизда устувор йўналишларни белгилаб олдик. Бунда суғурта тиббиётини ривожлантиришга, шаҳарда ихтисослаштирилган марказлар ташкил этишга алоҳида аммосини ҳал этмоқдамиз.

Шаҳар капитал қурилиш бош бошқармасининг бошлиғи М. У. Абдуллаев қурилишдаги ишларни яхшилаш учун кўрилаётган чора-тадбирлар устида тўхталди. Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунининг уч йиллигигача Тошкентда қатор мактаблар, поликлиника, телефон станциялари, «Динамо» спорт мажмуи, уй-жойлар фойдаланишга топширилади. Президентимиз танқидидан тўғри хулоса чиқарилган ҳолда уй-жойлар, айниқса, шахсий уй-жойлар қурилишини ривожлантиришга эътибор кучайтирилади.

— Биз шахсий уй-жой қурувчиларга қарз ажратишда сансалорликка йўл қўйган банк ходимларига тегишли чоралар кўрдик, — деди Жамғарма банки шаҳар бошқармасининг бошлиғи А. М. Ҳайдаров. — Ҳозирги пайтда шаҳар Кенгаши сессиясида айтилган камчиликларни бартараф этиш учун Адлия вазирлиги билан биргаликда шахсий уй эгаларига кредит беришда гаров муаммосини ҳал этмоқдамиз.

— Биз ишлаб чиқариш ҳажмининг кескин камайиб кетишига йўл қўйдик, — деди «ТошЭКС» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Я. С. Юсупов. — Йил бошидан бери анъанавий харидорларимиз ҳисобланган Россия, Украина ва Беларусга бор-йўғи 14 та экскаватор етказиб берилди. Бу жуда кам, албатта. Экскаваторлар ишлаб чиқариш кескин камайганлигининг сабаби бизнинг Ҳамдўстлик мамлакатларидаги шерикларимиз дизель двигателлари тайёрлашни вақтинча тўхтатиб қўйишларида бўлди. Шуни ҳисобга олиб, ҳозирги пайтда ишлаб чиқариш таркибини ўзгартириш чоралари кўриляпти.

— Хўжалик алоқалари узилиши оқибатларини аввалдан кўриб қўйишимиз керак эди, — деди «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг биринчи ўринбосари И. П. Великий. — Шундай қилмаганлигимиз орқасида Президентимиз тўғри танқид қилганларидек, ишлаб чиқаришда ўпирилишга йўл қўйилди. Бугунги кунда бу тангликдан чиқиш чора-тадбирлари кўрилмоқда. Ҳозиргача биз аввал четдан келтириладиган 217 та бутловчи қисмлардан 180 тасини ўзимизда ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик. Шу билан биргаликда қолган бутловчи қисмларни бизнинг маҳсулотимизни оладиган Қозоғистон, Тожикистон, Озарбайжон каби давлатлардан келтириш юзасидан шартномалар туздик. 1995 йилдан бошлаб эса болгариялик шериклар билан ҳамкорликда 35 ва 65 от кучи қувватига эга бўлган трактор ишлаб чиқаришни йўлга қўямиз.

Яқинда шаҳар деҳқон бозорлари бошқармасининг бошлиғи этиб тайинланган Р. М. Раҳматуллаев бозорларда тартиб ўрнатиш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар ҳақида гапириб берди. Ҳозирги кунларда ҳуқуқни ҳимоя қилиш органлари ва солиқ инспекцияси ходимлари билан биргаликда олибсотарларга қарши аёвсиз кураш олиб борилмоқда. Деҳқон бозорларида маҳсулот сероб бўлиши учун Тошкент вилоятининг 70 тадан кўпроқ хўжалиги билан қўшимча мева ва сабзавот, бошқа маҳсулотлар келтириш юзасидан шартномалар тузилди. Деҳқонлар ўз маҳсулотларини бозорга олиб келишларига қулайлик яратиш мақсадида уларга транспорт хизмати кўрсатиш йўлга қўйилди. Бу транспорт харажатларининг бир қисмини деҳқон бозорлари қопламоқдалар. «Миробод» ва «Ширин» деҳқон бозорларида тажриба тариқасида маҳалла қўмиталари, ички ишлар ходимлари ва депутатлардан иборат жамоатчилик кенгашлари тузилди.

Шаҳар ички ишлар бош бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари Т. А. Худойберганов Президентнинг шаҳар Кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида Тошкент милициясига берилган баҳо учун чексиз миннатдорчилигини изҳор қилди.

— Биз жиноятчиликка, айниқса унинг коррупция ва порахўрлик каби ашаддий турларига қарши курашни янада кучайтиришни биринчи галдаги вазифамиз, деб биламиз, — деди у. — Бу масалада тегишли чора-тадбирлар кўрилмоқда. Ҳуқуқни ҳимоя қилиш органларини балоғатга етмаганлар ўртасида жиноятчиликнинг аҳволи ҳам ташвишга солмоқда. Бу соҳада биз маҳалла аҳли билан қалин ҳамкорликда иш олиб боришни мўлжаллаяпмиз.

Шаҳар фаолларининг йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг масъул ходими Ш. Бобоев ҳам сўзга чиқди.

Йиғилиш давомида Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Тошкент шаҳар кенгаши XV сессиясида сўзлаган нутқида билдирилган танқидий эътироз ва таклифларни бажаришга доир чора-тадбирларга аниқлик киритилди ва улар қабул қилинди.

Йиғилиш муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Йиғилишда республика Вазирлар Маҳкамасининг масъул ходими Х. Р. Ҳакимов иштирок этди.

ТОПГАНИМИЗ ЯНГИ УЙЛАРГА БУЮРСИН

Тўлқин САМИҒОВ,
Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган қурувчи

— Ишга келаётиб йўлда катта ҳашарга кўзим тушди. Одамлар «ҳа бўл-ҳа бўл» билан уйнинг томига лой чиқаришарди. Улар худди ўзининг уйини қураётгандек шунчалик берилиб ишлашар эдики, кўнглим кўтарилиб кетди. Халқимизнинг Ватанга, ўз уйига эга бўлиши учун куйиб-пишиши бизга азалий мерос. Шу сабабли бошпана оғирлигини давлат зиммасига юкламай топганини уй қуришга сарфлайди.

Уй қуриш ўзбекка азалий мерос. Деҳқон бир парча ер иштиёқида яшайди. Қурувчи эса мана шу бир парча ерда бино тиклайди. Бино қуришнинг эса айниқса ҳозирги даврда ўзи бўлмайди.

Тошкент кўзимнинг олдида кенгайди, улғайди. Унинг қучоғидаги осмонўпар биноларни жуда ҳам кўпида менинг ҳам пешона терларим, қўлларимнинг изи борлигидан фахрланаман. Гоҳ-гоҳида қўлимдаги қадоқларга қараб, шаҳримиздаги биноларнинг кўрки, чиройини кўргандек бўламан. Бир мен эмас, барча қурувчи аҳли шундай бўлса ажаб эмас.

Ўз-ўзидан маълумки, аҳолиси миллионлаб кишини ташкил этадиган улкан шаҳарларда кўп қаватли уйлар муҳим аҳамият касб этади. Яқин-яқингача шаҳар аҳолиси уй-жой олиш учун навбатга турарди. Ҳатто, ўн йиллаб навбатда турган оилаларни биламан. Қурувчилар уйни қанчалар тезлик билан қурсалар ҳам, уй-жой муаммоси ҳамиша биринчи даражали бўлиб қолаверарди. Бундан беш-ўн йил аввал қурувчиларга ҳам меҳнат қилиш кўнгилли эди. Қурилиш материаллари етарли эди. Ғишт, ёғоч ёки сеймон деб ярим дунёни чарх уриб айланиб келмасдик.

Юртимиз мустақилликни қўлга киритгандан кейин муҳтарам Президентимиз Ислом Каримовнинг дастлабки қабул қилган Фармонларидан бири аҳолининг якка тартибда уй-жой қуриш иштиёқини қондириш ҳақида бўлганлиги, айниқса, қувончли бўлди. Кўплаб оилаларга ер ажратилди. Биридан бири кўркам уйлар қад ростлади. Ҳовли тўйларининг ҳозир ҳам кети узилмаяпти.

Тошкент шаҳрида ҳам янги-янги турар жой даҳалари қад кўтарди. Бугун Ўриксор даҳасини, Қўйлиқ атрофидаги шахсий уйларни билмаган, уларнинг кўркамлигига ҳавас қилмаган одам топилмайди. «Ватан ўз уйингдан бошланади» деган сўзнинг чин маъносини ҳеч ким ўзбек халқичалик мағзини чаққан эмас. Бунинг маъноси шуки, ҳар бир оилага бир ватан жоиздир. Худди мана шунинг учун ҳам халқимиз юртбошимиздан чексиз миннатдор.

Лекин бу масаладаги ишлар ҳам ҳамиша кўнгилдагидек боряпти, деб бўлмайди. Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг XV сессиясида сўзлаган нутқида Президентимиз бир нечта рақамни тилга олиб ўтдилар: **«Шаҳарда якка тартибда уй қуриш ниятида қарийб 12 минг талабнома берилди. Шундан атиги 4 минг 800 тагина талабнома қондирилган, холос. Қолган 7 минг 200 талабнома шу кунга қадар эътибордан четда турибди».**

Эшитган одамга қандай, бироқ менга бу рақамлар ниҳоятда қаттиқ таъсир қилди. Ўзингиз ўйлаб кўринг, бу йил шаҳримиз бўйича 4, 5, 9 қаватли уйлардан иборат 520 минг квадрат метр ҳажмда турар жой қурилиши керак. Ҳозирги кунгача шундан 441 минг квадрат метри қуриб битказилди. Энди ўзингиз ўйлаб кўринг: шу 441 минг квадрат метр уй-жой 7 минг 200 талабнома берган одамга етадими? Албатта йўқ. Айнан шунинг учун ҳам шахсий уй-жойлар қуришга катта эътибор бермоғимиз керак. Яна бир гап. Ҳозирги кунда тегишли ерни ажратиб олган билан дарҳол кўнгилдагидек иморат тиклаб бўлмайди. Қурилиш материаллари палон пул. Шағал топсанг, қум тополмайсан. Ҳар иккиси бор бўлган жойда жамғарган маблағинг етмайди. Демак, бундай ҳолатда кредит берилиб турилмоғи барчага кундек равшан. Лекин кредит олиш масаласи ҳам тезкор давримизга, аҳолининг талабларига мутлақо жавоб бермайди. Президентимизнинг нутқида таъкидланишича, **кредит сўраб берилган 14 минг талабномадан шу йилнинг ўтган 6 ойи мобайнида бор-йўғи 60 таси қондирилган, холос. Бунга ҳам керак бўлган қарийб 3 миллион сўм ўрнига 1,5 миллион сўм ажратилган.** Қолган аризачиларнинг илтимоси қачон қондирилади, уй-жой қураётганлар қачон қурилиш материаллари сотиб оладилар, қачон бинони тиклайдилар?!

Кўп қаватли уй-жой қуриш билан шуғулланадиган ташкилотлар, қурилиш бошқармаларининг иши ҳам оқсаб ётибди. Барчасининг сабаби, баҳонаси битта; материал йўқ. Темир буюмларини, яъни арматураларни топиш амри маҳол. Уй бўлгандан кейин эшик, дераза ўрнатиш керак. Унинг полини михлаш керак. Демак, ёғоч материаллари ниҳоятда зарур. Ҳозир аввалгидек замон эмас. Қўлни қовуштириб кутиб ўтириб бўлмайди. «Олма пиш, оғзимга туш» дейдиган бўлсак, кўплаб ҳамшаҳарларимиз ижараларда яна кўп йиллар ўтиришга мажбур бўлади. Демак, қурилиш мутасаддилари йўқни йўндириб, илож топишлари, материаллар билан таъминлашлари зарур. Ана шундай бир пайтда ўзим уй қураман, деб кўкрак кериб турган кишиларимизга ҳар томонлама кўмак беришимиз керак. Чунки менинг назаримда мустақилликнинг муҳим белгиларидан бири фуқаролар ўз уй-жойларига, ўз ватанларига эга бўлмоқлигидир.

«Одамларга ғамхўрлик қилиб, 20-30 йилга, керак бўлса, 40 йилга кредит бериш лозим. Ўзи тўламаса, фарзандлари тўлайди». Президентимизнинг сессияда сўзлаган бу сўзлари бизга дастуриламал бўлмоғи керак. Нега деганда, ҳали биронта ўзбек бировнинг қарзини узолмасдан, елкасида қарз билан у дунёга кетмаган. Қарз бераётган мутасадди ташкилотлар қарзни ундиришни ўйлаётган бўлсалар, хотиржам бўлаверсинлар.

Ўзим қурувчи бўлганим учун, уй қуришнинг азобини бошимдан кечирганим учун уйнинг қадрига етаман. Уй қураётган ҳамшаҳарларимни кўрсам, билагимни шимариб, ёнига тушиб кетгим келади. Чунки қурилаётган ҳар бир бино, таъбир жоиз бўлса, юртимизнинг кўзгусидир. Улар шаҳримизнинг ҳуснига ҳусн қўшади. Фаровонлигимизни кўрсатувчи бир белги бўлади. Нимаики имкон бор, уларнинг барчасидан кенг фойдаланмоғимиз керак. Хусусан, боқимандаликни тугатмас эканмиз, елиб-югуриб барча маҳсулотларни ўзимиз топмас эканмиз, уй-жой қурилиши муаммоси ҳали-вери олға силжимайди.

«Шаҳарликларга кўпроқ имкон бериш, уларга уй-жой қуриш борасида ёрдам қилиш, шаҳардаги раҳбарларнинг энг муҳим вазифаларидан бири бўлмоғи керак», деди Президент Ислом Каримов, Агар шу кўрсатмаларга амал қилсак, қурилиш ишлари олға силжишига шак-шубҳа йўқ.

Ўз миллий валютасига эга бўлган халқимизнинг пешона тери билан топганлари эса янги-янги уйларга буюрсин!

Ғолиб МИРЗО ёзиб олди.

Махсус «Оқшом» учун

Юпитер сайёрасидаги ноёб ҳодиса

Жаҳон оммавий ахборот воситалари 18 июлдан бошлаб Юпитер (Муштарий) сайёрасида рўй бераётган ноёб ҳодисани жуда диққат билан кузатиб бормоқдалар. Маълумки, Юпитерга парчаланиб кетган комета бўлаклари келиб урилмоқда. Биз буни шарҳлаб беришни илтимос қилиб, Ўзбекистон Фанлар академияси Астрономия институтининг илмий ходими, фалакшунос олим Саидбаҳром Азизовдан илтимос қилдик.

— Юпитер қуёш системасидаги энг улкан сайёра ҳисобланиб, Ер массасидан 318 баравар оғирдир. Умуман олганда унинг массаси бошқа барча сайёраларникидан икки баравар кўпдир.

Ҳозир бу сайёрада рўй бераётган ноёб ҳодисага келсак, 1992 йил июлида Юпитернинг қудратли тортиш кучи 30 миллион километрга чўзилган, «марварид шодаси» деб номланган «Шувейкер-Леви-9» кометасини бўлакларга парчалаб юборди.

Асосан муз ва тоғ жинсларидан иборат бўлган Жи ва Эйч номини олган икки бўлак 16 июлдан бошлаб Юпитерга секундига 60 километр тезлик билан келиб урила бошлади. Бу урилиш зарбаси қувватини тасаввур этиш учун шуни айтиш кифояки, у жаҳонда ҳозир мавжуд барча атом заҳиралари бирданига портлаганда ҳосил бўладиган қувватдан 400—500 баробар кўпдир. Бошқача қилиб айтганда, биргина Жи бўлагининг урилиш зарбаси 6 миллион мегатон қувватига эга бўлди. Ҳолбуки, Ер юзида энг кучли бўлган, Совет Иттифоқида 1961 йилда амалга оширилган ядровий портлаш қуввати 60 мегатоннани ташкил этган. Аммо Ер билан Юпитер ўртасидаги масофа жуда олис бўлганлиги сабабли бу урилиш зарбаларининг таъсири курраи заминимизда асло сезилмайди.

Фалакшуносларнинг ҳисоб-китобларига кўра «Шумейкер-Леви-9» кометаси 21 та бўлакка парчаланган. Бу бўлаклар ўтган ҳафтада Юпитерга тушиб бўлди.

Коинотдаги рўй берган бу жараён ўзбек олимлари томонидан синчковлик билан тадқиқот қилинмоқда. Чунончи, Тошкентдаги «Осмон картаси» телескопида Астрономия институтининг кекса фалакшуноси Абдусалом Латипов, илмий ходимлардан физика-математика фанлари номзодлари Эркин Мирмаҳмудов, Маҳамат Эшматовлар олиб борган кузатишларда Юпитерда бўлаётган баъзи ўзгаришлар қайд қилинмоқда. Аммо уларнинг илмий ҳақиқат эканлиги кейинги тадқиқотларда маълум бўлади.

Институтнинг Қашқадарё вилояти, Китоб шаҳрида жойлашган «Сейснинг қўшалоқ астрографи»да астрометрия бўлимидан Людмила Баштова, Эсон Раҳматов, шунингдек Майданак тоғида жойлашган дунёдаги об-ҳавоси қулай астрономик расадхоналаридан бири бўлган Майданак баланд тоғ расадхонасида институтнинг катта илмий ходими Алишер Хўжаев Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигидаги ҳамкасблари билан ҳамкорликда айни мана шу нодир жараённи тадқиқ қилмоқдалар.

Шубҳасиз, фазода кечаётган бу жараён катта илмий аҳамиятга эга. Келажакда бундай ҳодиса нафақат Муштарий, балки бошқа сайёраларда ҳам содир бўлиши эҳтимолдан ҳоли эмас. Масалан, 1990 йилнинг бошида машҳур Галлей кометаси Ер куррасининг ёйидан ўтиб кетган эди. Олимларнинг илмий изланишлари космик фазода Галлей, Шумейкер-Леви каби кометалар исталган вақтда, кутилмаганда пайдо бўлишларини кўрсатмоқда. Шу жиҳатдан олиб қараганда, айни кунларда олиб борилаётган тадқиқотлар ниҳоятда долзарб ва муҳимдир.

Саъдулла ШОДИЕВ.

•2-такси саройи Чилонзор тумани жанубида жойлашган. Бир туркум янги машиналар келганини эшитиб автокорхонага йўл олдик.

Корхона директори Саъдулла Аъзамовни қабулхонасида учратдик. Унинг иши тиғизлигини ҳисобга олиб муддаога ўтиб қўяқолдик.

— Янги машиналар олган экансизлар...

— Тўғри, Кореяда ишлаб чиқарилган "Сонета-2" енгил машинасидан бир нечтасини олдик. Енгил, тезюрар, салонлари бежирим бу машиналар бизнинг шароитимизга жуда мослашган. Унча-мунча ўнқир-чўнқирларни писанд қилмайди. 100 чақиримга 6-7 литр ёнилғи сарфлайди, 125 от кучига эга, кўриниши бежирим, юмшоқ ўринли.

— Умуман сизларда ойлик режалар қандай бажариляпти? Унга ҳозирги бозор иқтисодиётининг таъсири борми?

— Таъсири бор албатта. Лекин меҳнат интизомига қатъий амал қиляпмиз.

Корхонадаги жами 993 та машина ҳамшаҳарларимиз хизматига мунтазир.

Пулли хизмат кўрсатадиган 343 та "Газ-24" машинасидан 295 таси ҳар куни ҳамшаҳарларимиз узоғини яқин қиляпти, улар 86,5 минг чақирим йўл босиб корхонага 25-26 миллион сўм-купон даромад келтиришяпти. 90 та "Раф" микроавтобуслари шаҳримизнинг марказий ёки йўловчилар оқими ғавжум кўчаларида 17 та йўналиш бўйлаб ҳаракат қилмоқда. Оқтепа, Алгоритм, аэропорт, Жанубий темир йўл вокзали, Бирлик, Сергели оралиғида юрувчи йўловчилар ҳайдовчиларнинг хизматидан мамнун. Ҳайдовчилардан Неъмат Султонов, Галина Чернобровцева, Асқад Мухтарулин, Қурбон Тошмуҳамедов, Нуъмон Абдуллаев, Маҳамаджон Ҳамидхўжаев, Тоҳир Маҳмудов, Леонид Головешкин, Баҳодир Қодиров, Анвар Маҳмудов,

Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда?

ЯҚИН МАНЗИЛЛАР

Тошпўлат Ҳайдаров, Комил Тағиров, Ҳикмат Юсупов, Самиғ Исмоиловлар режаларини ортиғи билан адо этишда касбдошларига ўрнак бўлишяпти.

— Корхонадаги янгиликлар, унинг ички имкониятлари, пешқадам жамоалар ҳақида гаплашсак.

— Саройимизда ихтирочилар талайгина. Бозор иқтисодиётига ўтиш давридаги жиддий муаммоларни енгиш ижодкорлар дастуридан муҳим ўрин олган. Бу ташаббусни Абдураҳмон Солиҳов, Завдот Маъдиев, Саидамин Эшонхонов мисолида кўриш мумкин. Улар шу йилнинг 4 ойида 7 та ихтирони ҳаётга тадбиқ этишда фаол иштирок этдилар.

Эндиликда Россия шаҳарларидан олинадиган эҳтиёт қисмларга бутунлай чек қўйилди. Корхонанинг билимдон техниклари 70 га яқин эҳтиёт қисмларини ўзларида ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Юқори кучланишдаги электр қувватини бериш усули билан мотор қурилмалари қайтадан асли ҳолига келмоқда. Муддатини ўтаб бўлган тирсакли валлар таъмирланмоқда.

Абдураҳмон Солиҳов етакчилигидаги таъмирлаш цехида доимо иш қизғин. Корхона биносининг биринчи қаватига жойлашган бу таъмирлаш устахонасида 15 та бригада ва 5 та катта участка икки сменага бўлиниб буюртмачиларга ҳожатбарорлик қилади.

Резина-техника маҳсулотларини тайёрлаш цехи кейинги кунларда самарали ютуқларни қўлга киритди. Автомобиль двигатели камарлари ва резина ёстиқчалари, кучайтиргич резина қўлқопчалари, турли манжетларнинг ишлаб чиқарилиши корхона обрўйини ва даромадини оширмоқда.

Носоз машиналарни қайта ҳаракатга келтиришда Худойберган Ризаев, Иброим Мирзамуҳамедов, Усмон Қориев, Жўра Азимжонов, Мирон Веснин, Рихсивой Самиғов, Эргаш Зоитов, Ҳаким Ҳошимовларнинг хизматлари катта бўляпти. Улар ҳайдовчилардан тушган буюртмаларни ўз вақтида бажаришга эришмоқдалар.

— Жамоани ижтимоий ҳимоялаш масаласида нима дея оласиз?

— Бозор муносабатига ўтиш шароитида меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялашда корхона касаба уюшмасининг ташкилотчилик ишлари муҳим аҳамият касб этяпти. Ҳайдовчилар бозор иқтисодиёти қўяётган муаммоларни ўз вақтида ҳал қилишга интилмоқдалар. Ишчиларни моддий жиҳатдан ҳимоялаш мақсадида маъмурият билан келишилган ҳолда ойлик маошларини ошириш тадбирлари амалга оширилмоқда.

Мустақиллик куни, Наврўз байрами муносабати билан жамоа аъзоларига 7,5 миллион сўм-купон мукофот пули тўланди. Бунинг устига саломатлигига зарар етадиган жойларда ишлаётган ишчиларга бепул сут ва қатиқ маҳсулотлари берилмоқда.

Хуллас турли миллат вакилларидан таркиб топган корхонамизда 2218 нафар киши (шулардан 146 таси хотин-қизлар) эрта тонгдан аҳоли хизматига бел боғлайдилар.

Фаттоҳ АБДУРАҲИМОВ.

"Чевар" ҳиссадорлик жамиятида ишчиларнинг самарали ва сифатли ишлашлари учун кўплаб шарт-шароитлар яратилган. Хоналарнинг кенглиги ҳамда ёруғлиги шулар жумласидандир.

СУРАТДА: корхона цехларидан бирининг умумий кўриниши.

Козим Ўлмасов олган сурат.

Пойтахтимиз меҳмонлари

ТОШКЕНТГА ЕТАКЛАГАН СОҒИНЧЛАР

•Лутфулла Бозорбоев асли тошкентлик. Ҳаёт тақозоси туфайли кўп йиллардан бери Беларусь пойтахти Минскда яшамоқда. Айни пайтда ТТЕ Америка корпорациясининг Марказий Осиё ва Ҳамдўстлик давлатлари бўйича маслаҳатчисидир. Биз бир неча ҳафта мобайнида пойтахтимизда меҳмон бўлиб турган ҳамюртимиз билан суҳбатда бўлдик.

— Лутфулла ака, туғилиб ўсган юртингизга орадан кўп вақт ўтгач келсангиз, ўзгаришлар дарҳол кўзга ташланади. Сиз ҳам буни ҳис қиляпсизми?

— Бўлмасам-чи, бундан 15 йилча илгари Чилонзор даҳасида умр йўлдошим ва икки қизим билан яшаганмиз. Гўзал Тошкентнинг ажойиб гўшалари, хушманзара ва тарихий жойлари ёдимда бир умрга сақланиб қолган. Кейинги пайтда қўлга киритилган мустақиллик туфайли шаҳарнинг қиёфасини тубдан ўзгартириш учун жуда кўплаб ишлар қилингани яққол сезилиб турибди. Мен бу ерга келган кунимоқ ҳашаматли "Туркистон" саройи ва улуғ бобомиз Амир Темур номи билан аталувчи хиёбонни бориб кўрдим. Москванинг машҳур Арбатидан қолишмайдиган ажойиб Сайилгоҳ кўчасини пиёда босиб ўтдим. Пойтахтда қад кўтарган замонавий бинолар, яшнаб бораётган боғу роғлар, чойхоналарда чой ичиб, маза қилиб ҳордиқ чиқараётган одамлар менга жуда яхши таниш. Она шаҳримни қўмсаганим, бу гўша соғинчларимга айланганини чин юракдан ҳис қилдим.

— Сиз билан ҳамкорлик қилаётган Америка корпорацияси ҳақида гапириб берсангиз.

— ТТЕ корпорацияси Америка Қўшма Штатларидаги 60 дан ортиқ ишлаб чиқариш жамоаларининг маҳсулотларини Ҳамдўстлик давлатлари бозорига тақдим этади. Хусусан, "Женерал Моторс" фирмаси автомобиллари, "Катерпиллер" техникалари, "Джон Дир" қишлоқ хўжалиги жиҳозлари, "Дельта", "Бендит" каби фирмаларнинг ёғочларни қайта ишловчи қурилмалари, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришга мўлжалланган кичик корхоналар шулар жумласидандир. Айни пайтда Сибирь ва Қозоғистон Республикасидаги олтин ҳамда кўмир шахталарини яхшилаш бўйича шартномалар тузиб, муайян ишлар ҳам олиб борилялти. Булардан ташқари, ТТЕ Ҳамдўстлик ва Шарқ мамлакатларига саноат ва истеъмол моллари етказиб беради. Шуни алоҳида айтиб ўтиш зарурки, уларнинг нархи Европадаги нархлардан 5-30 фоизга арзондир. Яна бир қувончли томони, корпорация Қозоғистон Республикасида ўзининг биринчи савдо кўргазмасини ташкил этишга муваффақ бўлди. Бир сўз билан айтганда, мен билан ҳамкорлик қилаётган мазкур жамоа жаҳондаги тадбиркорлар ўртасида катта обрў-эътиборга эга бўлиб, яна бошқа кўплаб ишларни амалга оширмоқда.

— Юртимизга келишингиздан кутилган асосий мақсад нимада?

— Республикамизга мен билан бирга ТТЕ корпорациясининг вице-президенти жаноб Даниэл В. Олсен ҳамда корпорациянинг Беларусдаги вакили Олег Лазовиг ҳам келди. Ташриф чоғида ҳукуматимиз вакиллари билан ҳамкорликни йўлга қўйиш мақсадида бир қанча йўналишлар бўйича келишувга эришдик. Корпорациямиз раҳбарияти Ўзбекистондаги иқтисодий вазиятни муносиб баҳолаб, келгусида икки томонлама фойда келтирадиган амалий ютуқлар қўлга киритилади, деб ҳисоблайди. Корпорация республикада ўзининг дастлабки қадамларини қўйди. Ўйлайманки, яқин келажакда кенг кўламдаги ишлар амалга оширилади

Холида ИНОҒОМОВА.

Ёз — ўтмоқда соз

РОҲАТИЖОН ГЎШАЛАР

•ЎҚУВ йили давомида ўғил-қизларимизга таълим бериб, меҳнат таътилига чиққан ўқитувчилар албатта ёз давомида кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари зарур. Бу вазифа қандай уддаланаётгани тўғрисида Тошкент шаҳар касаба уюшмалари халқ таълими ва фан бўлимининг раиси Тоиба Акрамова шундай деди:

— Бу йил устозларимиз ёзда яхши дам олишларини кўзлаб тоғлар бағридаги оромгоҳларга имтиёзли йўлланмалар бердик. Бундай имкониятдан 460 нафар ўқитувчи фойдаланаяпти. Айни пайтда "Турон", "Чинобод", "8 март" каби оромгоҳлар ҳордиқ чиқараётганлар билан гавжум. Булардан ташқари, республикамиз вилоятларидаги соғломлаштириш масканларига ҳам йўлланмалар беряпмиз.

Кўриниб турибдики, ўқитувчилар ёз даврини кўнгилли ўтказишлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё этилган. Биз пойтахтимиздаги мактабларда ишлаётган ўқитувчилар билан ҳам суҳбатлашдик.

— Ўтган йили Кумушконда бўлган эдим,— деди Маннон Уйғур номли 22-ўрта мактабнинг математика ўқитувчиси Мавжуда Раҳимова.— Гўзал табиат бағрида ҳамкасбларим билан кунлар қандай тез ўтганини билмай қолибмиз. Очиғи, тоғларнинг бағри роҳатижон гўша экан. Кундузи маза қилиб сайру саёҳат қиламиз. Оқшомлари эса зерикиб қолмаслигимиз учун кинофильм ва концертлар намойиш этилади. Яхши дам олганим туфайли ўқув йили давомида болаларга кўтаринки руҳда дарс ўтдим.

— Ҳамкасбларимдан ажойиб оромгоҳлар ҳақида эшитиб, уларга жуда ҳавасим келган эди,— дея суҳбатга қўшилди 310-ўрта мактабнинг чет тили ўқитувчиси Сабура Ўринбоева.— Буни қарангки, бу йил Туркистон шаҳрининг муқаддас жойларини зиёрат қилиш бахтига муяссар бўлдим. Шунингдек, Самарқанд, Бухоро ва Хивадаги қадимий обидаларни ҳам бориб кўрдим. Буларнинг барчаси менда катта таассурот қолдирди. Бизга мана шундай имкониятларни яратиб бераётган халқ таълими раҳбарларига раҳмат!

Халқимизда "Яхши дам — меҳнатга ҳамдам" деган доно нақл бор. Ҳақиқатан ҳам шундай. Шу кунларда сўлим тоғлар бағрида жойлашган оромгоҳлару, сиҳатгоҳларда ҳордиқ чиқариб, тоза ҳаво ва зилол сувлардан баҳраманд бўлаётган зиёкорларимиз янги ўқув йилини янада катта куч-ғайрат билан бошлашлари табиий.

Дилдора ОРИПОВА.

Шаҳар хўжалиги мавзуида

СУВ — МУҚАДДАС

уни исроф қилмайлик!

ҚАДИМ-қадимлардан бизнинг ота-боболаримизнинг энг катта бойлиги ер ҳисобланган. Ер деҳқонлар ва уларнинг оилаларини боққан, кийинтирган. Деҳқонлар тонг саҳардан то кечгача қуёшнинг жазирама иссиғида тиним билмай меҳнат қилганлар Ернинг ўзидан ҳеч нарса олиб бўлмайди, агар уни сувга тўла қондирилмаса. Бинобарин сув ана шундай бебаҳо неъмат. Шу боисдан ҳам ота-боболаримиз сувни муқаддас инъом деб билганлар, ариқ ва ҳовузларга тупуриш эса гуноҳ ҳисобланган.

Ҳозирги кунда Тошкент аҳолисининг аксарияти водопровод жўмракларини оча туриб, унинг қанчалик машаққатли меҳнат эвазига оқиб келаётганини сезмайдилар ҳам.

Чирчиқ ва Бўзсув дарёларидан лойқаланиб пишқириб оқаётган сувдан қандай қилиб тоза ва зилол сув етказиб берилаётганини, бизнинг сувимиз сифати жиҳатидан энг чучук сув эканини биласизми?

Маълумки, ичимлик сувини зилол, чучук ва мутлақо зарарсиз қилиш учун кўп миқдорда хлор ва аччиқ тош ишлатилади. Булар ўзимизнинг республикамизга валютага сотиб олиб келтирилади. Олиб келишнинг мураккабликларини ҳисобга олсак, унинг шаҳарга қанчалик қийинчиликлар эвазига келаётганлигининг гувоҳи бўламиз.

Шаҳарга суткали сув етказиб бериш учун 30000 килограмм аччиқ тош ва 4000 килограмм хлор сарфланади. Бу кимёвий моддаларнинг заҳираси сувни зарарсизлантириб ва тозалашга етарли миқдорда бўлиши сувни узлуксиз етказиб бериш омилидир. Агар ушбу кимёвий моддаларнинг бирортаси йўқ бўлса ёки вақтида етиб келмаса йирик сув иншоотлари тўхтаб қолади.

Ҳар бир истеъмолчига хлор ва аччиқ тош билан зарарсизлантирилган тиниқ сувни етказиб бериш учун турли хил қувватга эга бўлган насослар туну кун ишлайди, суткасига 867000 киловатт-соат электр қувватини сарфлайди. Шаҳар бўйича сув иншоотлари ва оқава сув иншоотлари сарфлаётган электр қувватининг миқдори анчагина, яъни "Сувсоз" тресги энг кўп электр қувватини истеъмол қилади.

Маълумки, шаҳарга айни шу ёз ойларида суткасига 2.550.000 кубометр сув етказиб бериляпти. Шу сувнинг умумий миқдоридан ишлаб чиқариш корхоналари, қурилиш, транспорт корхоналарининг сув истеъмол сарфини чиқариб ташласак ҳар бир шаҳар аҳолисига кунига 1000 литр сув тўғри келади. Лекин шунга қарамасдан шаҳар сув таъминотида узилишлар бўлиб турибди. Бунинг сабаби нимада? Шу сабаблардан иккитаси ҳақида, яъни энг муҳими устида тўхталмоқчиман.

Умумий ва ишлаб чиқариш биноларида хонадонлардаги водопровод жўмракларидаги носозликлар туфайли ичимлик суви исроф бўлаётир, кўп ҳолларда ҳовлиларда сувни исроф қилишга йўл қўйилаяпти. Бундай ҳоллар билан асло муроса қилиб бўлмайди. Шаҳар ариқларида ирригация суви ҳамда суғориш сувлари йўқлиги сабабли кўча ва йўлкалар, дарахтзорлар, уй олдидаги боғчалар, иссиқхоналар, томорқаларни суғоришга ичимлик суви сарфланаётганига нима дейсиз? Шаҳарнинг қарийб ҳамма туманларидаги турар жойларда олиб борилган текширишлар, сантехника ускуналарининг ҳолатини текширишлар пайтида шаҳар аҳолисининг ичимлик сувига бўлган муносабати ёмон эканлиги маълум бўлди. Микроиқлим яратиш, мева ва сабзавотларни совутиш, яхна ичимликларни ваннахоналарда совутиш, хонадон ёки ҳовлиларнинг соҳибалари водопровод жўмрагини очиб қўйиб телефонда ёки йўлакдаги қўшниси билан узоқ гаплашиши натижасида ҳам сув исроф бўлаяпти. Сантехника ускуналарининг носозлиги туфайли йўқотаётган сувимизни ҳеч бир нарса билан таққослаб бўлмайди, чунки носоз жўмраклар кечаю-кундуз тинимсиз оқиб ётади ва бунинг оқибатида сувнинг жуда катта миқдори йўқолади.

Гугурт чўпидек катталикдан оққан сув суткасига 800 литр тоза сувнинг йўқолишига олиб келиши ҳамда қулфлаш қурилмаси ва унитазларнинг носозлиги туфайли сарф бўлаётган сувнинг миқдори 2500 литрга етиши аниқланган.

"Сувсоз" тресги ишчи ва хизматчилари томонидан кўп қаватли турар жойларда мунтазам олиб борилаётган текширишлар натижасида юқорида кўрсатилган носозликлар туфайли сувнинг исроф бўлиш ҳоллари Ҳамза туманида 28 фоизни, Собир Раҳимов туманида 27 фоизни, Акмал Икромов туманида 31 фоизни, Миробод туманида 30 фоизни, Чилонзор туманида 24 фоизни ташкил этди. Шу ўринда сантехника ускуналарининг носозлиги оқибатида кунига 250000 кубометр тоза ичимлик суви исроф бўлаётганини айтиб ўтиш кифоядир.

Ваҳоланки ана шу сув миқдори Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ шаҳарлари аҳолисини ичимлик сув билан таъминлашга етади.

"Маҳалла" дастури амалга оширилаётгани муносабати билан оқава сув тармоғи қурилаётган кўчаларда сув сарфи, яъни йўқолиши сезиларли даражада ошди. Кейинги 3 йил мобайнида "Маҳалла" дастури бўйича 250 километр оқава сув тармоғи қурилди, буларга қарийб 20000 истеъмолчи, асосан шахсий хонадонлар улаб берилди. Оқава сув тармоғи қурилгунга қадар кўп хонадонларда ичимлик суви бор бўлган ва шимдириш чуқурликларидан фойдаланиб чуқурликлар тўлиб қолмаслиги учун ичимлик сувидан оқилона фойдаланганлар. Ҳозир оқава сув тармоғига улангандан кейин бундай муаммо йўқ, чунки сувни ҳар қанча сарфласанг ҳам сув оқава сув қувурига кетади.

Кўча ва дарахтзорларни, йўлкалар ва томорқаларни суғориш масаласи жиддий масала бўлиб турибди. Бунинг учун ичимлик суви жуда катта миқдорда исроф бўлаяпти.

Бир эслаб кўринг, бизнинг буви ва оналаримиз ҳовлиларга қандай сув сепганларини? Ариқдан челакда тўла сув олиб бутун ҳовли бўйлаб шакароб бериб сув сепганлар. Бугун биз нима қиляпмиз?

Ҳар бир хонадондан резина ичаклар чиқарилган ва улар эрталабдан то эртанги кунгача сувни очиб қўйиб, дарахтзорлар, томорқалар, кўчалар, йўлкаларда ўтиб бўлмайдиган даражада кўлоблар ҳосил бўлиб ётибди. Бу исрофгарчиликларнинг уволи тутмасмикан?

Кейинги 20-25 йиллар мобайнида жуда кўп янги кўп қаватли турар жой мавзелари ва шахсий турар жойлар фойдаланишга топширилаётган уй-жойларда кимнинг томорқаси бор бўлса ўзи учун шахсий ирригация тармоғи қуряпти. Бу усулда қурилган ирригация тармоғининг на боши бор, на охири бор.

Юнусобод, Височовольт, Қорасув турар жой мавзеларида, умуман ирригация тармоғи ишламайди. Шуни айтиш керакки, кейинги йилларда Шайхонтоҳур туманида олиб борилаётган қурилишлар оқибатида бу туманда ҳам ирригация тармоғи бузилган. Қорасув, Сергели мавзеларида ҳам дарахтзорларни суғориш масаласи мутлақо ҳал этилмаган.

Кейинги йилларда фойдаланишга топширилган янги даҳалар — 7, 8, 8-а, 5, 6-Дўстлик мавзеси, Қурувчи мавзеси, Фарғона йўли мавзеси, Жарариқ мавзеси, Алгоритм мавзеси ва кўпгина бошқа қурилишларда ирригация тармоғи йўқлигининг аччиқ ҳақиқати ҳисобга олиниши керак эди. Бу ерда ирригация тармоғи ёз мавсумида бўм-бўш, уларда суғориш сувлари йўқ. Тармоқлар ахлатлар билан тўлдирилган, айримлари умуман бузиб ташланган.

Ёки янги "Ўрикзор" мавзесини олайлик. Бугун 2000 дан ортиқ шахсий уйлар қурилиши деярли тугалланган. Мавзенинг муҳандислик қурилиши ҳам ўйланган. Сув ўтказгич тармоғи ривожланишни ҳисобга олган ҳолда қурилган. Аммо ирригация тармоғи қурилмай қолиб кетди. Шунинг оқибатида мавзе аҳолиси ўз томорқалари, кўча, йўлкалар, ҳовлиларни ичимлик суви билан суғоришаяпти. Ваҳоланки, Боситхон кўчаси ва шунга ўхшаш мавзенинг юқори қисмида жойлашган кўчаларда сув йўқлиги, яъни сув етишмаслигидан аҳоли азият чекмоқда.

Хўш, шаҳар аҳолиси ёз мавсумида суғориш учун ирригация тармоқларида сув йўқлигига қандай баҳо бераркин?

"Сувсоз" тресги шаҳар аҳолисидан кунига кўплаб шикоятлар олаяпти. Булар Чилонзор, Сергели, Миробод, Акмал Икромов, Собир Раҳимов туманларидан келаётган шикоятлардир. Бу шикоятларни бефарқ ўқиб бўлмайди.

Ҳозирги вақтда "Сувсоз" трестининг 4 минг кишилик жамоаси меҳнат қилиб, суткасига 2.550.000 кубометр сув етказиб бераётган бир вақтда шикоятлар олишимиз боиси нимада?

"Сувсоз" тресги ходимлари иссиқ кунлар келиши билан ичимлик сувини суғориш учун ишлатаётган аҳолини аниқлаш мақсадида шаҳар бўйича тадбирлар ўтказаяпти. 5 кун мобайнида 4000 шахсий уй-жой истеъмолчилари, кўп қаватли уй-жой қурилишлари текшириб чиқилди. Чилонзор, Қорақамиш, Қўйлиқ, Феруза, шаҳар марказида ҳаммаси бўлиб 189 та кўча, маҳалла ва мавзелар кўриб чиқилди. Шулардан Сергели туманидаги 3, 4, 16-мавзелар, Юнусобод туманидаги 14-мавзе, "Шодлик", "Сабзавот", "Гулбоғ", "Ҳуснобод" маҳаллаларида 20 та унча узун бўлмаган кўчаларнинг ариқларида ирригация тармоғида сув борлиги маълум бўлди. Қолган 82 фоиз кўчаларда, яъни текширилган жойларда ирригация тармоқларида сув йўқлиги аниқланди. 4000 истеъмолчидан 970 таси ҳовлилардаги дарахтзорларни, кўчаларни, томорқаларни суғориши маълум бўлди. Бундай аҳволда маҳалла аҳолисининг ҳаммасига, шахсий хонадонлар ва кўп қаватли иморатларга ичимлик суви етказиб бўладими? Ахир унинг тўртдан бир қисми ерга қуйилиб ёки тўғридан-тўғри оқава сув тармоғига оқизиляптику!

Халқимиз "Олдингдан оққан сувнинг қадри йўқ", деб бежиз айтмаган. Ҳақиқатан ҳам олдимиздан оқиб турган зилол сувнинг қадрига нега етмаймиз, уни асраб-авайламаймиз? Нима учун ҳурматли оқсоқоллар ўз болаларингиз, набираларингизга ичимлик сувига илгари одамлар қандай муносабатда бўлганликлари ҳақида сўзлаб бермайсиз?

Ҳурматли ҳамшаҳарлар, сув ҳақидаги гапимни мухтасар этиб шундай демоқчиман: агар ҳар бирингиз ўз қариндош, яқинларингиз ҳақида ўйласангиз, резина ичакдан фойдаланмасангиз, қадимги сув сепиш усулига ўтсангиз, микроиқлим яратишдан воз кечсангиз, ҳовли ва кўчалардаги носозликларни ўз вақтида бартараф қилсангиз, носозликлар ҳақида эринмасдан телефон гўшагини кўтариб "Сувсоз" тресги диспетчерлик хизматига — 331595, 566006 рақамига хабар берсангиз, ўз ҳимматингиз билан яқинларингизга нисбатан савоб иш қилган бўлар эдингиз. Бу билан ота-боболаримизнинг удумларини, айниқса сувга бўлган муқаддас муносабатини сақлаб қолган бўласиз. Ана шундай савобдан бебаҳра қолмайлик, азизлар.

Зокир СОЛИХЎЖАЕВ,
"Сувсоз" тресги раҳбари.

Шаҳримизда турар жой биноларининг қад кўтаришида электр пайвандчи Ойбек Бобожоновнинг ҳам ҳиссаси бор, албатта. Чунки у бир неча йилдирки, пойтахтнинг кўплаб уй-жойларини қуришда қатнашиб келмоқда.

СУРАТДА: Ойбек Бобожонов қурилаётган уйларнинг бирида пайвандлаш ишларини бажармоқда.

Собит Мусаев олган сурат.

Ўзбек давлат филармонияси республикамиздаги етакчи мусиқий концерт ташкилотларидан саналади. Ушбу ташкилотга 1936 йилда асос солинган. Унга ўша йили халқимизнинг таниқли санъаткори, театр арбоби Муҳиддин Қориёқубов бадиий раҳбарлик қилган. 1957 йилдан эса мазкур ташкилот Муҳиддин Қориёқубов номи билан юритилади. Юртимизда бўлиб ўтадиган бирорта тадбир, байрамлар, маданият кунлари, катта концертлар ана шу филармониянинг иштирокисиз ўтмайди. Филармония таркиби жуда ҳам салмоқли бўлиб, унга миллий симфоник оркестр, Тўхтасин Жалилов номли ўзбек давлат академик ўзбек халқ чолғу оркестри, Давлат хор капелласи, "Шодлик", "Лазги", "Зарафшон" ашула ва рақс дасталари киради.

Бундан икки ойларча муқаддам севимли хонандамиз. Ўзбекистон халқ ҳофизи Ўлмас Саиджонов филармониянинг директори этиб тайинланди. Биз уни янги лавозим билан табриклаб, филармония фаолиятига оид бир неча саволлар билан мурожаат этдик.

Ижодий жамоаларда

ЯНГИ МУСИҚИЙ МАВСУМ АРАФАСИДА

— Ўлмас ака, филармонияга ишга келганингизда бу ердаги нималардан кўнглингиз тўлдию, нималардан тўлмади. Режаларингиз қандай?

— Келганимга ҳали кўп бўлгани йўқ. Ўзбек давлат филармонияси беш юз-олти юзга яқин кишини ўз ичига олади. Уларнинг ҳаммасини пухта ўрганиб чиқиш учун эса бир талай вақт керак бўлади.

Бунинг устига барча мусиқий жамоаларни таътилга жўнатиб юбордик. Икки-уч йилдан бери улар гастролларга чиқишмаяпти. Сабабларини ҳозирда чуқур ўрганаяпмиз.

Сўнгги сафаримиз куни кеча якунланди. "Шодлик" давлат ашула ва рақс дастаси, Нуриддин Ҳайдаров, Ғуломжон Ёқубов, Илҳом Жўраев, Марям Сатторова ва яна бир қанча санъаткорлар билан Қашқадарёнинг 70 йиллик тўйига бағишланган ўн кунлик мусиқий тантаналарни ўтказиб келдик. Ҳар бир концертимизни 10-15 мингга яқин одамлар томоша қилишди. Қашқадарё халқининг бундай концертлардан боши осмонга етди. Бундай концертларни биз Ўзбекистоннинг ҳар бир вилоятида, ҳар бир туманида жон-жон деб ўтказамиз. Лекин ўзингизга маълум бўлган бугунги иқтисодий қийинчиликлар филармониямизни, ашула ва рақс дасталарини ҳам четлаб ўтмаяпти. Мусиқий жамоаларимиз вилоятларга ижодий сафарга бора олмаганликларининг асосий сабаби ҳам ана шу иқтисодий томонга бориб тақалади. Ўз миллий валютамиз муомалага киритилди, ҳамма ишларимиз из-изига тушиб кетса ажаб эмас, деган ниятдамиз.

Суҳбат чоғида маълум бўлдики, Муҳиддин Қориёқубов номли ўзбек давлат филармонияси таркибига кирувчи жамоалар саккиз-тўққиз йилдан бери турли концерт биноларида, маданият уйларида ижарага — пул тўлаб репетициялар, мусиқий машғулотлар ўтказишаркан. Ижара ҳақи ҳаммаси бўлиб умумий 200 миллион сўмни ташкил этар экан.

Ўлмас Саиджоновнинг айтишича, филармониянинг ўз биноси — Свердлов номли концерт залининг қурилиш ишлари ҳали-ҳануз туталланмаган. Шу сабабли ҳам мусиқий дасталар ҳар жойларда, бир-биридан ажралган ҳолда, тарқоқ аҳволда хизмат қилишар экан. Агар шу бинони мутасадди ташкилотлар тезроқ битказиб беришса, филармониянинг ижодий жамоаси учун айни муддао бўларди. Концертларга тайёргарлик кўриш, мусиқий машқлар учун барча шароитлар муҳайё этиларди. Ижодий гуруҳлар бир жойда бўлишарди, қолаверса ижара ҳақи ҳисобланмиш 200 миллион сўм маблағ бошқа ишларга сарфланарди.

— Филармониянинг келгуси иш режалари ҳақида нима дея оласиз?

— Бу йилги мусиқий мавсум тугади ҳисоб. Энди август ойидан бошлаб Мустақиллик байрамига тайёргарликни бошлаб юборамиз. Яна Қозоғистонда бўлиб ўтадиган Ўзбекистон маданияти кунларига янги мусиқий чиқишларни режалаштиряпмиз. Конституциямиз байрамига ҳам янги мусиқий байрам дастурини тайёрламоқчимиз. Шулардан ташқари, қийинчиликларга қарамасдан пул ўтказиш йўли билан Республикамиз вилоятларида концертлар бериш ниятидамиз. Чет давлатларга сафарлар уюштирмоқчимиз. "Шодлик" дастасини Хитой Халқ Республикаси, "Зарафшон"ни эса Малайзия сафари кутяпти. "Лазги" дастаси эса октябрда Японияда гастролда бўлади.

—Филармония қошида миллий симфоник оркестр, давлат хор капелласи, "Ўзбекистон солистлари" номи билан аталувчи камер оркестрлар мавжуд. Филармония қошида турли халқ дасталари бор. Нима учун улар битта эмас, кўп? Умуман, қўшиқ нима, ашула нима, катта ашула нима дегани? Уларнинг қандай жанрлари, қандай турлари бор? Халқ қўшиғи билан бастакор қўшиғи орасида қандай фарқ бор? Қўшиқларнинг мавзуси ҳақида нима дейиш мумкин?

— Тарғибот концертларининг чегараси йўқ,— деб давом этди Ўлмас ака.— Унга жаҳон мусиқасини ҳам, ўзимизнинг мусиқани ҳам киритиш мумкин. Рақс санъати ҳақида ҳам юқоридаги саволларни қалаштириб ташлаш мумкин. Бизнинг ташкилот, яъни Муҳиддин Қориёқубов номли ўзбек давлат филармонияси ана шу ҳамма саволларга тўла жавоб берадиган ижодий ташкилотдир. Бошқача тарзда айтадиган бўлсак тингловчининг бадиий дидини мусиқа, рақс орқали ошириб борувчи ташкилотдир. Филармониямизнинг ўз олдига қўйган мақсади биринчидан, халқимизни умумжаҳон мусиқа санъати билан таништириш бўлса, иккинчидан уни ўзбек миллий классик халқ ва замонавий мусиқа-рақс санъати билан ошно қилишдир.

Асосий вазифамиз эса — янги мавсумга тайёргарлик кўриш. Бу Мустақиллигимизнинг 3 йиллиги байрами билан боғлиқ. Бадиий жамоаларда асосий концерт мавсуми — сентябрдан майгача ҳисобланади, шу давр мобайнида улар ўз ижодий режаларини тузадилар ва концертлар бериб боришади.

Яна битта хушхабар: ўзбек классик мусиқасини тарғиб қилувчи ижодий гуруҳ тузиш бўсағасида турибмиз. Бошқа жамоаларнинг ижодий кучларини янгилашга, янги ижодий кучларни жалб этишга интилмоқдамиз.

Фурсатдан фойдаланиб, филармония раҳбарияти пойтахтимиз аҳлидан янги концерт афишаларини кузатиб боришларини сўради ҳамда уларни янги мусиқий мавсумга таклиф қилди.

Назокат УСМОНОВА суҳбатлашди.

Қонун ва ижро

МАЛАКА ОШИРМОҚДАЛАР

Она тилимизга давлат мақоми берилгандан бери кўплаб хайрли ишлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги "Ўзбек тили маркази"нинг бу борадаги фаолияти диққатга сазовор.

Маълумки, авваллари тиббиёт соҳасида ўқитиш ишлари фақат рус тилида олиб борилган. Шу боис бошқа миллат вакиллари қатори ўзбек шифокорлари ҳам рус тили орқали иш юритишган. Шу боисдан вазирлик давлат тилида иш юритишни йўлга қўйиш учун махсус ўқув ташкил этди. Ва биринчи навбатда ўзбек шифокор-раҳбарлари — бош шифокорлар, уларнинг ўринбосарлари, бўлим мудирлари ушбу ўқишга жалб этилди. Шу кунгача элликка яқин киши шифокорлар малакасини ошириш институтида давлат тилида иш юритиш бўйича малака оширдилар ва бу ҳақда гувоҳнома олдилар.

Ўқув даврида уларга она тилимиз тарихидан тортиб ўзбек ҳужжатчилиги, ҳозирги иш қоғозлари таснифи, ҳуқуқий жиҳатлари, тиббий атамалар қўлланилиши ҳақида батафсил маълумотлар берилмоқда. Бу борада доцентлар Т. Бобохўжаев, М. Мамонов, С. Жумабоев бор куч-ғайратларини аямаяптилар. Пойтахт шифохоналари раҳбарлари билан бир қаторда Янгийўл, Пискент шаҳар тиббиёт ўчоқларидан ҳам тингловчилар келишди. Айниқса, тўқимачилик комбинати тиббиёт-санитария қисми, онкология, Тошкент 2-тиббиёт олий ўқув юрти шифохоналари вакиллари ўқишда фаол иштирок этаяпти. Шунингдек, бошқа вилоятлардаги шифокор-раҳбарларни ўқитишни сайёр тарзда ташкил қилиш "Ўзбек тили маркази"нинг иш режасига киритилган.

М. АЛИМОВА,
ТошДУ талабаси.

КУЛИНГ ДЎСТЛАР, УМРИНГИЗ УЗОҚ БЎЛАДИ.
Юсуфжон қизиқ ШАКАРЖОНОВ.

КУНИ кечагина у билан биргаликда мол боқиб юрардик. Куни кечагина уришардик, талашардик, қувлашардик... Мана энди бўлса бўйига етиб, ҳусни жамоли очилиб, ошиқи беқарор бўлиб ўтирибман. Аҳён-аҳёнда пешайвондан ҳовлисига қараб қўяман. Кўринса кўринди, кўринмаса хафа бўламан. Куну тун уни ўйлайдиган бўлиб қолдим. Кечагина унга совчилар келган эмиш. Жуда алам қилди. Қараб турсам қуруқ қоламан. Йиллар бўйи кўзимнинг тагида вояга етсин-у кейин уни биров илиб кетсинми? Йўқ, бунақаси кетмайди. Ўйлаб-ўйлаб хат ёздим:

"Азизим Кулчаой!... Йўғе, Гулчиной эди шекилли. Кулчаой, Кулчатой деяверив ўрганиб қолган эканман. Ўчириб бошқатдан ёздим.

БИРИНЧИ УЧРАШУВ

Ҳажвия

"Азизим Гулчиной!.. Тунда, боғдаги ёнғоқ тагида кутаман. Кук-ку!.."

Хатга озгина духи пуркаб, синглимдан чиқариб юбордим. Ўзим томдан кузатиб турибман. Гулчиной сабзи ўтаётган экан. Хатни синглим иккаласи биргаликда ўқиб роса кулишди. Кейин у хатни майда-майда қилиб йиртиб ташлади.

"Нима деб жавоб бердийкин? Чиқармикин, чиқмасмикин?.. Нега хатни йиртиб ташлади?.." Ўйлай-ўйлай кунни ҳам қаро қилдим.

Синглим мени ҳар кўрганида башарамга қараб тиржаярди-да, "Кук-ку!" деб қўярди. Жаҳлим чиқса ҳам сездирмай, мен ҳам тиржайиб "кук-ку" деб қўяқолардим.

Осмонда биринчи юлдузлар пайдо бўлиши биланоқ, оёқ учида уйга кириб шкафдаги янги оқ кўйлагимни олиб, деразадан тушиб кетдим. Чироқ ёқмаганим учун хонага кириб чиққанимни ҳеч ким сезмай қолди. Ҳатто, қақилдоқ синглим ҳам...

Аста айтган жойимга бордим. Ариқ бўйидаги ёнғоқ ўсган ер хуфёроқ эди. Шунда ҳам ҳовлига чиққанларга кўриниб қолаётгандек бўлиб туюлавердим. "Лип" этиб ёнғоқ устига чиқиб, катта бир шохга ўрнашиб ўтириб олдим. Кейин лаҳза сари "кук-ку" лаб ўтирардим. Бир пайт укаси экан, ўзи деб ўйлаб қолиб, уч-тўрт марта "кук-ку"лаб юбордим. Укаси мен турган ёққа кесак ирғита бошлади. Индамай ўтиравердим.

Ана, ичкарида қораси кўринди. "Нима бало пардоз қилаяптими? Шундай чиқавермайдими?.." деб ўйладим ўзимча. Сочини тараб кийинишига бало борми? Ниҳоят, ҳовлисидаги чироқ ўчди. Ҳовлида шарпаси кўринди. Ариқ ёқалаб мен томон келарди. "Яна, қайтиб кетса-я!? — қўрқиб кетдим.

Ёнғоқ тагига келиб аланглай бошлади. Секингина "кук-ку", деб қўйдим. Ёнғоқ сершох бўлгани учун мени кўрмади. "Топ" этиб олдига тушдим.

— Ўле, Шарифжон, одамни қўрқитиб юбординг! Ажина — пажинамикан деб ўйлабман.

— Мен ҳалигидай... Юр кетдик...

— Қаёққа?

— Сой бўйларини айланиб келамиз.

— Йўқ, у ёққа боргани қўрқаман,— деди Гулчиной шивирлаб.— Яхшиси киного борайлик. Ҳиндча фильм бор экан.

"Майли" деб, бир чеккаси хурсанд ҳам бўлдим. Умримда биринчи марта қиз бола билан киного боришим эди.

Боғма-боғ оша сўқмоқ йўллар билан айланиб гузарга ҳам чиқиб бордик.

Клубга кириб, ёруғда сезиб қолдим. Бошимда отамнинг шляпаси, лекин оёқланг эканман. Оёғимни курси тагига олишга ҳаракат қилдим. Клубга чиқишни қаёқдан билибман дейсиз?

У ясаниб олган, мен бўлсам... Бир пайт қулоғимга шивирлади:

— Орқароқда таниш қизлар ўтирибди, менга аҳамият бермагандай ўтиравер...

Қайтага яхши бўлди. Боятдан бери нима дейишга ҳайрон — гап тополмай ўтирган эдим.

Экранга қараган бўлсам ўлай. Хаёлим ҳам, кўз қирим ҳам унда бўлди. Фильм тугагач ўрнимиздан туришга шошилмадик. Оёқяланг бўлганим учун уялардим. Бир пайт Шокир ака деган қўшни елкамга бир уриб:

— Зўрсан-у, а, қизинг билан киногоа чиқдингми?— деб ёнимдагига ишора қилиб қўйди.

Гулчиной ҳам, мен ҳам индамай ерга қарадик. Клуб бўшагач, ўрнимиздан туриб кўчага чиқдик.

Зўр бўлди-да, кўчада қиз бола билан бирга юриш... Худди катталардек. Тун ҳам фароғатли эди. Юлдузлар ғужғон. Шаббода упа сочаётгандек, нуқул хушбўй элайди. Бу хушбўйликдан димоғим ёрилгудай бўлади. Лекин юз ўйлаб бир гапираман.

Гап эса гапга қовушмайди.

— Сигиринг туғди-а?— дейман.

— Нима, сут ичгинг келаяптими?

— Йўқ, ўзим шунчаки...

Яна гап узилиб қолади.

—Сочингдан тортганим эсингдами?

— Ўл, роса йиғлаганман ўшанда.

— Менга тегасанми?— деб сўрадим.

— Бугун кеч бўлди. Эртага ўйлашиб кўрамиз. Хайр,— деди Гулчиной.

Оёқ учида хонага кириб кетаётсам синглим уйғониб қолди. Туриб чироқни ёқди.

— Ака, кофтамни кийиб кетибсиз-ку!

— Уйқусиравоссанми? Ўзимнинг кўйлагим-ку!

Ҳайрон бўлиб кўйлагимга қарадим. "Вой жинни-ей!" Кимни жинни деганимни билмайман-у, чиндан ҳам устимдаги синглимнинг кофтаси эди. Қоронғида адашиб кийиб кетган эканман.

— Ма, ол, этдим-а, нега елкамни қисаяпти, деб. Кўйлагимнинг чўнтаги бор эди. Чўнтаги қани экан деб роса ҳайрон бўлгандим.

— Свиданияга чиқмай ўлинг, қизларнинг кофтасини кийиб олиб. Қўзиқорингa ўхшаб, бошларида адамизнинг эски шляпалари. Яна оёқяланг. Яхшиям галстук тақиб олмабсиз.

Мен оёғимни ювгани ариқ бўйига ўтдим. Қўшним остонасидан бўйнини чўзиб бу томонга қараб турган экан.

Унга боқиб:— Кук-ку, Гулчиной, уйқунгни қочирдимми?— деб ҳазиллашдим.

У ҳам:— Кук-ку, нега яланғоч юрибсан, кофтанг қани?— деди-ю кулиб уйига кириб кетди.

Шу-шу биринчи учрашувдан кейин, ҳар кун "кук-ку" лашадиган бўлдик. Икки қушдек бир-биримизга талпинардик. Кийим кийишдан олдин кўзгуга қараб ювиниб, тараниб олардим. Оёқяланг умуман кўчага чиқмайдиган бўлдим.

Девор ортидаги Кулчаой, йўғ-е, Гулчиной каккугинам омон бўлса ҳали тўй ҳам қиламиз.

Шуҳрат ОТАБЕК ўғли.

Митти ҳангомалар

БОРИБ КЕЛИШДИ

Эшикдан ўпкасини қўлтиқлаб Маҳмуд кириб келди:

— Лаббай хўжайин, бизга юмуш борми?

— Сенга шахсий топ ириқ бериш ноқулай. Лекин иложсизман. Ўзим боролмайман. Меҳмонлар пастда кутиб туришибди. Сен Абайни... Абай кўчасини билсанг керак? Меҳмонларни машинада зудлик билан ўша ердаги мебель дўконига олиб бориб келасан. Тўй қилишаётган экан. Керакли матоҳларни харид қилишади. Улар топишолмайди. Қишлоқдан келишган. Пастда қизил "Жигули"да ўтиришибди.

— Хўп бўлади, хўжайин,— деб Маҳмуд пастга тушиб кетди. Кейин машинага ўтириб, "Ҳайданг, ака" деди ҳайдовчига.

— Бу ердан узоқ эмасми?— сўради ҳайдовчи.

— Ҳа, йўқ,— деди Маҳмуд,— икки соатга қолмай бориб келамиз, фақат тезроқ ҳайданг, кеч бўлиб қолди, дўкон бекилиб қолмасин.

Машина ўқдек учиб кетди. Аввал "Алпомиш" саройи ёнидан, кейин Маъданли сувлардан, "Сариёғоч" санаторийсидан ўтиб, чапга бурилди. Сўрай-сўрай Абайни, автобекат ёнидаги дўконни ҳам топишди. "Хўжайин мудирнинг исмини Саъдулла деганди шекилли" деб ўйлади Маҳмуд. Дўконда қулф осиғлиқ экан. Қоровулдан сўради:

— Ай, боламов, қандай Саъдулла?— Саккей десайши, Соғиндиқ Умаровғўй,— деди қоровул ҳайрон бўлиб. — Улда жўқ...

Маҳмуджон қоронғу тушганда Ботир Полвоновичнинг хонасига кириб борди. У хавотир олиб қил устида ўтиргандек сезарди ўзини.

— Шамолдек бориб шамолдек келдик, хўжайин. Етиб келдиг-у бензин ҳам тамом бўлди. Дўкон эшигида муштумдек қулф турибди. У ерда Саъдулла ака ишламас экан. Мудири Сакей деган киши экан, уни ҳам тополмадик.

Ботир Полвонович ҳайрон бўлди:

— Секей дейсанми? Айтган еримга обордингми?

— Ҳа-ҳа хўжайин. Қозоғистонга бордик. Абай бозорига кирдик...

Ботир Полвоничнинг сочлари тикка бўлиб кетди.

— Қаерга? Қозоғистонга дейсанми? Яшавор-ей! Мен сенга Абай кўчасидаги дўкон дедим-ку! Бу ердан бир қадам-ку, ахир!

— Ҳа, менам Абайни сўрадим, йўлда.

— Абайга бориб келдинг!— Ботир Полвонович ўзини тутолмай кулиб юборди. — Яхшиям Қарағанда ёки Алматига ўтиб кетмабсан. Меҳмонларни роса сарсон қилибсан-да, ука.

"Абайга олиб бордим-ку, ахир. Яна қанақа Абай бор экан?" деб ўйлади ўйининг тагига етолмай Маҳмуд.

ҚЎЛИ ОЧИҚ КУЁВ

Паркент қишлоғида Назармат отанинг ҳурмати баланд. Ҳамма уни уста боғбон дейди. Айниқса узумчиликда республикага танилган эди. Назармат отанинг узуми бозорга етиб келдими, бас, қўлма-қўл бўлиб кетади.

Отанинг биттаю-битта бўйи етган қизи бўлиб, уни шу қишлоқда яшовчи Норқул исмли йигитга унаштиришди.

Одатга кўра, куёв йигит тўй бўлгунга қадар ҳар ҳафтанинг шанба ёки якшанба кунлари келиннинг уйига совға-салом билан келиб кетиши керак. Куёв қурғур унча топармон эмас эканми, совға-саломнинг ўрнига ҳар сафар 4-5 килоча узумни тўрвага жойлаб, укаси орқали қайнонасига етказиб берар экан. Қайнона ҳам онаизор эмасми, узумнинг бир бошини ювиб, ликобчага солиб, дастурхон тузаб, отани нонуштага чорлабди.

— Куёвимиз Норқул, қўли очиқ йигит экан-да, эрталабдан бозорга бориб, олди узумдан харид қилиб, сиз билан бизни нонуштада тановул қилсин деб юборибдилар,— деди.

Назармат ота кўрпачага ўтирмасдан илгари дастурхондаги узумни кўргач: "Энди ранг олган узумни узишга бало бормиди", дейишга оғзини жуфтлаган эдию, ўзини босди. Узум кўзига таниш кўринди: ўзининг боғидан.

— Сен ўша қўли очиқ куёвингга айт, кўп ташвишланмасин, узум юбормаса ҳам келиб кетаверсин, — деди киноясини кампиридан яшириб ота.

Абдурашид ШОДИЕВ.

Ўзинг орзиқиб ҳар бир чиқишини кутадиган санъаткор ишлаётган корхонангга ёки ўқув юртига ўз оёғи билан кириб келса, қанчалар севинади киши. Қизиқчи Обид Асомов мухлислари ҳузурига келганида барчанинг оғзи қулоғига етди. Қизиқ ҳангомалар дилкаш суҳбатларга уланди.

СУРАТДА: қизиқчи Обид Асомов кулгисеварлар орасида.

Саидмурод Қорабоев сурати.

МЕНДА АЙБ ЙЎҚ

ДАН ходими:

— Балки бу йўловчини қай тарзда уриб юборганингизни тушунтириб берарсиз?

— Мен уни урганим йўқ. Машинамни тўхтатиб, унинг ўтишини пойлаб турувдим, ўзи бирдан ҳушидан кетиб қолди!

ҲЕЧ НАРСА ДЕМАДИЛАР

— Мактаб ойнасини синдирганингни билиб қолган аданг нима деб уришди?

— Уят сўзларни айтмайми?

—Йўқ.

— Унда ҳеч нима демадилар.

"ХАЗИНА"

— Томорқада ер чопаётгандим, бир сўмлик сўлковой пул топиб олдим. Олиб чўнтакка солдим-да, ер қазишни давом эттиравердим. Қарасам, яна сўлкавой чиқди. Яна чўнтакка урдим. Бир оздан сўнг яна сўлкавой чиқди. Хуллас, ўн мартача кетма-кет...

— Наҳотки хазина топган бўлсангиз?

— Йўғ-э, чўнтагим тешик экан.

КУТИШ ЗАЛИДА

— Жин урсин, шу поездлар ҳаракати жадвалининг нима кераги бор, барибир доим кеч келади.

— Бунча бесабрсиз! Ўзингиз ўйлаб кўринг: поездлар жадвал бўйича юрса, кутиш залининг нима кераги бўларди?

ҚАСОС

Жамоа хўжалиги мажлисида:

— Ўтган йили 50 гектар ерга лавлаги экқандик, зараркунанда қўнғизлар еб битирди, бу йил — 100 гектарга экдик, яна еб битирди. Келаси йил 300 гектарга лавлаги экамиз, бiратўла бўкиб ўлсин.

МЕЪЁР

— Дадаси, арақ ичмасангиз туппа-тузук юраркансиз-а, бир шиша арақдан кейин шундай юра олармидингиз?

—Юрардим.

— Икки шишадан кейин-чи?

— Икки шишадан кейин ҳам юрардим.

— Ҳа, майли. Уч шишадан кейин-чи?

— Кўрмаяпсанми, юрибман-ку!

Назокат ШАВКАТ қизи.

Аския

НОВВОЙЛИК ПАЙРОВИ

ЭРКИН АКА. Убайдулла, таомларининг ичида энг султони нон. Сизни уста новвой деб эшитдим. Мана, "хамир учидан патир" қилиб олиб келибсиз. Аммо "ЗУВАЛАНГИЗ" бўш экан.

УБАЙДУЛЛА АКА. Бўлмаган гап. Оғзингизда битта тишингиз ҳам йўқ-ку, тағин гапни "ачитасиз".

ЭРКИН АКА. Билмадим, хамирингиз яхши ошиб "тоғорангиз"да кўпчиб кетган ё бўлмаса ўзингизга ўхшаб муштни кўп еган.

УБАЙДУЛЛА АКА. Тўғри айтасиз, хамирни қанча пишитсангиз нон шунча яхши чиқади. Сиз хамирни кўпчиганча нон қилавергансиз. Седана ҳам сепмагансиз. Мана натижада, ўзингизни "юзингизга" ўхшаб чакичнинг ўрни бор, холос.

ЭРКИН АКА. Нонни ёпсангиз мундоқ мазали, чиройли, харидоргир қилиб ёпинг-да. Бунақада тез кунда "хамиртуруш"га ҳам арзимай қоласиз.

УБАЙДУЛЛА АКА. Ҳамирни қилганингиздан кейин роса пишитинг. Зуваладан "узиб" олаётганингизда эҳтиёт бўлинг. Баравар узинг. Нон бир хил чиқади. Хамирни "супрангиз"даги урвоққа белаб олинг, сўнг "тандирингиз" қизиган бўлсагина ёғлашга тушинг.

ЭРКИН АКА. Сизни уста новвойсиз-у, бироз ўқувчингиз йўқ, ҳали ҳам "хомсиз". Ёпган нонларингиз куйиб кетган, на "у еглиқ, на бу еглиқ".

УБАЙДУЛЛА АКА. Ҳа-ҳа энди билдим, раҳмат сизгае! Юзингизга озгина маргарин сурсам, "қорангиз" ўчади қолади.

ЭРКИН АКА. Нонингизга жизза қўшиб ёпинг десам гапга кирмайсиз, нима бўлса ҳам тезроқ ёпай-у сотай, бўл, "ука" деб.

УБАЙДУЛЛА АКА. Ваъзи харидорнинг кўзи кўр бўлади. Шунинг учун мен ёпган нонимни кечқурун сотаман. Сизнинг нонингизга ўхшаб "суви" қочмасдан.

ЭРКИН АКА. Биламан, биламан, "увиб" қолмай деяпсиз-да.

УБАЙДУЛЛА АКА. Қотган нонни ҳам асло исроф қилмаслик керак. Шакар солиб майдалаб янчсангиз, талқон бўлади. кейин яна шунақа ўтираверасиз оғзингизга "толқон" солиб.

ЭРКИН АКА. Гапингиз тўғри, қаттиқ нон ҳар касалга ҳам дори, дейишади. Парҳез таом. Аммо нонни юмшоғида еган яхши. Минг марта "тандирингизга" бош суқишимнинг боиси ҳам шу.

УБАЙДУЛЛА АКА. Ўшанинг учун сизнинг ёпган нонингизни болалар "оқизоқ" қилиб ейишар экан-да.

ЭРКИН АКА. Ҳа-ҳа, иссиқ нонни совутиб ейиш керак. Ахир, иссиқ нарсани "оғзингизга" ололмайсизку.

УБАЙДУЛЛА АКА. Одамнинг оғзи куяди-ю, "пўрсиллаб" турганингиздан кейин илож қанча.

ЭРКИН АКА. Новвойчилик энг яхши касб. Биринчидан уйингизда доимо нон бўлади. Сиздақалар на ўзига қилади, на бировга. Ун "ялашса" бўлади. Қийналмайсиз-у, соз ўтиб олади, а лаббай?!

Абдулла ТОЛИПОВ.

ҚУЛОҚҚА ЧАЛИНГАН ГАПЛАР

● Нормат уйлганидан бошини ердан кўтаролмай қолди.

(Қизларнинг суҳбатидан).

● Мени кўролмайдиганлар илдизимга болта ураверив, ураверив охири бошимга етишди.

(Чайқовчи ҳасратидан).

● Хайрият, кеча эрталаб келинимнинг кўзи ёриди.

(Қўшни аёл шодлиги).

● Ака, илтимос, озгина ўзингизни ушлаб туринг.

(Автобусдаги луқма).

● Холажон, қўй гўштидан олинг, пулингиз ўзингиз билан кетади.

(Қассобнинг изоҳидан).

● Энди "Ассалому алайкум"ни кўринг.

(Суҳандон мурожаати).

● У суҳбат давомида бир неча бор Ферузани тилга олди

(Ҳикоядан).

● Гулим, сизни топганимдан бошим осмонга етди.

(Ошиқ изоҳи).

● Ҳой бола, сен одам бўласанми, йўқми?

(Она танбеҳидан).

Абдувоҳид РАЗЗОҚ ўғли.

МУСАВВИР ТАБАССУМИ

— Иккала қўлим банд, эшикни оёғим билан очсам қайтиб чиқишим амри маҳол бўлмасмикин?

— Ие, опажон сизмидингиз? Қаранг-а, танимай қолибман...

— Бўлимга юринг, опоси, яхшилаб танишамиз.

Шуҳрат СУБҲОНОВ чизган суратлар.

МУСАҲҲИҲ ЯНГЛИШГАНДА

● Эшакли қайиқ (эшкакли).

● Қариялар маймун (мамнун).

● Соғлой бўлай десангиз (соғлом).

● Олиммия командаси (олимпия).

● Суюқ жияним (суюк).

● Суд заводи (сут).

● Пари пайкал (пайкар).

● Туфлини гапремонтга бердим (капремонт).

● Уй отилади (сотилади).

● Хайрият фонди (хайрия).

● Ёлғон шўрва (ёвғон).

● Қизлик уйга овчилар келди (совчилар).

Убайдулла АБДУЛЛАЕВ.

ФАРЗАНД эрур ҳаёт мазмуни, дейишади азалдан.

Инсон учун фарзандли бўлиш, унинг камолини кўрганда қувонишдан бўлак бахт бормикан дунёда. Йиллар армони, ҳатто узилаёзган муҳаббат ҳалқаси биргина шу гўдак билан мустаҳкамланиб қолса не ажаб! Ана шундай армонли дилларга кўпдан бери қувонч ва бахт улашаётган ягона даргоҳ борки, у ҳақда узоқ гапириш мумкин.

Самарқанд дарвоза маҳалласидагилар ўзларида шундай гўша бўлганини ҳозир кўпда билишмаса ҳам керак. 1946 йилнинг баҳорида Тошкентнинг ушбу маҳалласида аёллар соғлиғини тиклашга мўлжалланган шундай муолажагоҳ иш бошлади. Унга республикамизнинг кўплаб бурчакларидан бефарзанд аёллар кела бошладилар. Энг муҳими аёллар бу масканда шифо топибгина қолмай, соғлом фарзандли ҳам бўлардилар.

Табиийки, аёл соғ бўлса дунёга келаётган фарзанди саломатлиги

Шифо масканларида

ТАҚДИРЛАРНИ БИРЛАШТИРГАН ДАРГОҲ

жойида бўлади. Биз охирги пайтларда хотин-қизларимизда камқонлик юқори, болалар орасида турли касаллик кўпайди, деган гапларни кўп эшитамиз. Айрим қизлар оила қурганларидан кейин фарзандсизликдан, бепуштликдан изтиробга тушмоқдалар. Ҳатто уялиб кимдан мадад сўрашга ҳам интиқ бўлмоқдалар. Баъзилари орқаваротдан сўраб-суриштириб "8 Март"ни топиб келаяптилар.

– Бефарзандликда кўпинча аёлларимизни айбдор деб биламиз, – дейди "8 Март" номли республика гинекология санаторийси бош шифокори Гулчеҳра Иброҳимова. – Аслида эркакларимиз ҳам бундан мустасно эмас. Шу боис эр-хотинни бирга даволаш усулини қўллаб кўрдик. Дастлабки натижалар ўз самарасини беряпти. Демак, фарзанд кўриш учун ҳар иккала тараф мустаҳкам соғлиққа эга бўлиши керак экан. Афсуски, буни ҳамма эркаклар ҳам тўғри тушуниб етаётгани йўқ. Аниқроғи, тан олгиси келмаяпти.

"Орзуим она бўлиш эди. Тангрига минг марта шукр, бундан мени бенасиб этмади..." Бу сатрларни Самарқанд вилояти Нуробод тумани Созоғон қишлоғидан ёзиб юборган Комила Н. нинг мактубидан келтирдик. Бундай мазмунда битилган мактублар Гулчеҳра опанинг хатлар қутисига ҳар куни кўплаб ёғилади. Унинг мақсади она ўз фарзанди камолини кўрганда туганмас бу бахтдан энтикиб боққанини кўришдек тақдирларни бирлаштириб турган умр ришталари узилмасин. Инсон учун муқаддас ўша муҳаббат лаҳзалари абадий барчага ҳамнафас бўлсин. Дунёнинг лаззати, ҳаётнинг мазмуни шу билан гўзал ва бетакрор.

Феруза ҒУЛОМОВА.

Хоҳ ишонинг, хоҳ...

ЎЗИНИ ЎЗИ ДАФН ЭТДИ

ЯҚИНДА Йоҳднесбург шаҳридаги суд ғайри табиий бир ишни кўриб чиқди. Қора курсида бундан беш йил бурун ўзининг дафн маросимида қатнашган киши ўтирарди. У ўшанда аскарларга хос бўлган барча жанговар расм-русумлар билан сўнгги йўлга кузатилган эди.

Майкл Котца ҳарбий хизматга боришни истамади. Оилада катта жанжал чиқди: Жанубий Африкада хизмат номус масаласи бўлгани сабаб ундан бўйин товлаш мумкин эмас эди. Оилани шармандаликдан асраб қолиш учун Майклнинг акаси Питер яна бир марта ҳарбий хизматни ўташга рози бўлди. Ака-укалар бир-бирига жуда ўхшаш бўлгани учун армия бошлиқлари ҳеч қандай шубҳага боришмади. Шундай қилиб Питер Майкл Котца армияга жўнаб кетди. Майклнинг ўзи эса хотиржамгина дорилфунунга қатнаб, сабоғини олаберди.

Агар Питер ҳарбий хизматдаги бурчини ўтаб турган пайтида ҳалок бўлмаганда Майклнинг омади кулгандан кулиши мумкин эди. Ҳарбий бошлиқлар оилага таъзия билдиришди. Дафн маросимининг барча чиқимларини ўз зиммаларига олишди. Майкл дафн маросимида оила номидан қатнашди. Унга "Майклнинг ўлими" ҳақидаги ёрлиқни топширишди.

Барибир ёлғоннинг чуви чиқди. Майкл дорилфунундаги охирги имтиҳонларни топшириб, ҳуқуқ бакалаври даражасини олиш арафасида уни судга чақиришди. Унга катта миқдорда жарима солишди ва 3 йил муддатга шартли озодликдан маҳрум этишди.

Ватан ҳимоясидан бош тортиб, ҳеч ким, ҳеч нарсага эришолмаслигини яна бир карра исботлайди аслида бу воқеа.

ЭЛИЗАБЕТ ТЕЙЛОРНИНГ ИЗТИРОБЛАРИ

ЖАҲОНГА машҳур америкалик кино юлдузи Элизабет Тейлор яқинда Эн-Би-Си телекомпаниясини судга бермоқчи. У бир неча ўн миллион доллар сарфласа ҳам бу ниятидан қайтмоқчи эмас. Сабаби оддий: телекомпания актрисанинг ҳаёти ҳақида кўп серияли телевизион фильмни суратга олиш ниятида.

1995 йилда ёзувчи Дейвит Хейманнинг Элизабет Тейлор ҳақидаги каттагина китоби босмадан чиқади. Актрисанинг ўзи эса бунга ҳеч ҳам рози бўлиш фикрида эмас. "Ишқий таржимаи ҳол" деб аталадиган ушбу китобда муаллиф киноюлдузнинг шахсий ҳаётини миридан-сиригача ўрганиб, тасвирлайди. Тасвирлаганда ҳам Элизабет Тейлорни жуда тупроққа қориштириб юборади. Китобда шундай саҳифалар бор: актрисанинг собиқ эрларидан бири уни қандай дўппослагани, таҳқирлагани батафсил битилган. (Тейлор ҳозир саккизинчи эри билан яшамоқда). Ҳуқуқшуносларнинг фикрича фильмда ҳам худди шундай саҳналар бор бўладиган бўлса, Элизабет Тейлорнинг иқтисодий корхоналарига қаттиқ зиён етиши мумкин. Сабаби Тейлор хоним нафақат машҳур актриса, балки энг машҳур атирларни тайёрловчи корхоналарнинг эгаси сифатида ҳам машҳур. У йилига 14 миллион доллар даромад қилади. Лекин экранда Элизабет Тейлорнинг ҳақоратланганини, хор бўлганини кўрган қайси америкалик аёл бу атирларни сотиб олади. Тейлор хонимни мана шу ҳолат афсуслантиради, холос. У атирларнинг нархи тушиб кетишидан хавотирда.

Аслида Тейлор хоним китоб муаллифи ҳамда ноширларни судга бериши керак эди. Лекин у бундай қилмади. Китобни ким ўқиб, унинг таъсирида мендан юз ўгиради деб ўйлади. Телевидение, унинг имкониятлари бу тамомила бошқа гап. Бунинг устига миллионлаб одамлар телеэкранда уни кўриши мумкин. Элизабет Тейлор айнан шунинг учун телекомпанияни судга бериш ниятида. Ўз навбатида телекомпания ҳам миллионлаб ақча билан хотиржамгина хайрлашиб қўя қолмаса керак. Омон бўлсак Тейлор хонимнинг аҳволини кўрамиз.

Толиб САЪДУЛЛАЕВ тайёрлади.

Футбол

ТАҲЛИЛЛАР НИМАНИ КЎРСАТАДИ?

ОЛИЙ ЛИГА ФУТБОЛ ЖАМОАЛАРИ МАМЛАКАТ МИЛЛИЙ ЧЕМПИОНАТИНИНГ БИРИНЧИ ДАВРА ЎЙИНЛАРИ ЯКУНЛАРИГА ДОИР

Қарийб бир ой давом этган XV жаҳон чемпионати ўйинлари ниҳоясига етган пайтда республикамиз олий лига командалари ҳам биринчи давра беллашувларига якун ясашди.

Куни кеча Ўзбекистон Республикаси футбол федерациясида мамлакат III чемпионати олий лигаси биринчи давра якунларига бағишланган телефон орқали бевосита мулоқот бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Футбол Федерациясининг бош котиби Салим Эшмуҳамедов, мусобақаларни ўтказиш бўлими бошлиғи Қобилжон Рустамов, Федерациянинг етакчи мутахассислари Ахбор Имомхўжаев ва Валерий Любушинлар иштирок этиб, футбол мухлисларини қизиқтирган барча саволларга жавоб қайтардилар. "Сим"қоқаётган чарм тўп ишқибозларининг деярли 80 фоизи "Пахтакор" командаси ҳақида саволлар беришди. Футбол мутахассислари "Пахтакор"нинг бу йилги чемпионатдаги иштироки хусусида куюниб гапирдилар. Фурсатдан фойдаланиб биз ҳам футбол мутасаддиларидан "Пахтакор"нинг чемпионатда бўш иштирок этаётганлигининг сабаблари, шунингдек республикамиз футболидаги хайрли ўзгаришлар ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

•Салим ЭШМУҲАМЕДОВ, Ўзбекистон Республикаси Футбол федерациясининг бош котиби:

— "Пахтакор" бу йилги мавсумда аввалги йиллардагига қараганда ниҳоятда бўш қатнашмоқда. Ахир "Пахтакор" юртимизнинг фахри, қолаверса ўзбек футболининг жонли тарихидир. Албатта, команда бўш ўйиннинг бир қанча ўзига хос сабаблари ҳам бор. Бироқ барибир биз пахтакорчиларнинг ўз мавқеларини тиклаб олишларига умид қиламиз. Доимо ушбу командани севиб, ардоқлаб келамиз. Чунки унинг қайтадан юксалиши, ўзбек футболининг байроқдори бўлиб қолиши учун барча имкониятлар етарлидир.

Республикамиз футболи хусусида тўхталадиган бўлсак, аввалги йилларга нисбатан футболимизда сезиларли ижобий ўзгаришлар юз бермоқда. Йилдан-йилга футболимиз ривожланмоқда. Мана, яқинда ўзбек футболи тарихида ажойиб ва ҳеч унутилмас воқеанинг гувоҳи бўлдик. Яъни Ўзбекистон Халқаро футбол федерациясининг тўлақонли аъзоси бўлди.

Лекин очиқ тан олиш керакки, бизнинг футболимизда бир қанча муаммолар бор. Масалан, ҳакамлар ҳақида гапирадиган бўлсак, ҳозирги кунда ҳакамликни С. Нажафалиев, З. Абдуллаев (иккаласи ҳам Тошкентдан) ҳамда Н. Лутфуллин(Бухоро) аъло даражада бажаришмоқда. Лекин республикамиз вилоятларида аҳвол қандай? Мана Фарғона футболи кейинги пайтда ниҳоятда юксалди. Бироқ олий лига жамоалари беллашуви учун ҳакамларни тайёрлаш ишлари у ерда ўлдажўлда. Қашқадарё ва Хоразм вилоятларида эса ҳакамлик қилишга лойиқ кишилар йўқ даражада.

Ўзбек футболи равнақ топишига катта умид боғлаганмиз. Ишонамизки, келгусида футболимиз дадил қадамлар билан халқаро майдонда ҳам ўзини кўрсатади.

•Ахбор ИМОМХЎЖАЕВ, Ўзбекистон Футбол федерациясининг етакчи мутахассиси:

— "Пахтакор" ҳақида гапирадиан бўлсак, аввало ушбу футбол жамоасининг бош мураббийсини қатъий тайинлаб, ҳадеб "келди-кетдилар"га чек қўйиш керак бўлади. "Гастролчи" ўйинчилар командадаги соғлом муҳитга салбий таъсир кўрсатмоқдалар.

Тўғри, "Пахтакор" бу йилги чемпионатга пухта ҳозирлик кўрган эди. Бироқ командадан Миржалол Қосимов, Нўъмон Ҳасанов, Дмитрий Ивангородский, Фарҳод Магометов, Азамат Абдураимов

каби бир қанча тажрибали ўйинчиларнинг кетиши жамоа ўйинига салбий таъсир кўрсатди.

Албатта, "Пахтакор" эгаллаган олтинчи ўрин команда учун жуда номуносиб. Менимча, бор имкониятлардан келиб чиқиб, командадаги ўқув-тарбия ишларини яхшилаб, ҳали ҳам аҳволни ўнгласа бўлади. Ахир олдинда иккинчи давра ўйинлари ҳам бор. Лекин бунинг учун команда раҳбарияти-ю, барча ўйинчилар бир ёқадан бош чиқариб астойдил жон куйдиришлари лозим бўлади.

Энди мамлакатимиз футболига келсак. Миллий чемпионатимиз савияси йилдан-йилга ошиб бормоқда. Республиканинг икки карра чемпиони "Нефтчи" клуби бу йил ҳам карвонбошилик қилиб олтин нишон учун асосий даъвогарлардан бири бўлмоқда. Олий лиганинг энг ёш командаларидан бири ҳисобланмиш "Политотдел" ўйини ҳам кундан-кунга ўзгача чирой очиб бормоқда. Бу йилги чемпионатни кўтаринки руҳда бошлаган пойтахт вилоятлари футболчилари биринчи давра якунига кўра 20 очко билан учинчи ўринни эгаллашди. Умуман олганда, ушбу чемпионат ўйинлари ниҳоятда қизғин баҳслар ва чиройли голларга бой бўлмоқда. Жамоаларимиз аста-секин халқаро майдонга чиқишмоқда. Бу эса футболимиз келажаги ҳақида ижобий фикрлар билдириш учун ишонч туғдиради...

Дарҳақиқат, иккинчи давра бошланишига ҳали бир ойча вақт бор. Ўйлаймизки, унгача севимли "Пахтакор" командамиз раҳбарлари жамоа ўйинини тўла таҳлил қилиб, камчиликлардан тегишли хулосалар чиқарадилар. Ва "Пахтакор" ўзбек футболининг етук командаларидан бири бўлиб қолади.

Тошкентнинг яна бир клуби МҲСК бу мавсумда анча муваффақиятли қатнашмоқда. Команданинг ўзаги мустаҳкам, ўйини эса бир маромда. Бу эса ўз самарасини бериб, армиячилар биринчи даврани бешинчи ўринда якунлашди. Жамоа ютуқларида айниқса Қўқон футбол мактабининг тарбияланувчилари бўлмиш Абдуллаев ва Ҳасанов, шунингдек Насриддинов сингари янги истеъдодларнинг чиройли ўйинлари муҳим ўрин тутмоқда.

"Трактор" футбол командаси 1994 йилги чемпионат ўйинларини анча яхши бошлади. Ўтган йили биринчи даврадан сўнг мусобақа жадвалининг сўнгги поғонасидан жой олган тракторчилар бу йили биринчи даврани ўнинчи ўринда якунлашди. Фикримизча, кучли олтиликка кириш учун уларда барча шарт-шароитлар етарли.

Фарғонанинг "Нефтчи" клуби бу йил ҳам пешқадамликни қўлдан бой бермай келмоқда. 15 ўйиндан сўнг 12 ғалабага эришиш ва бирорта ҳам мағлубиятга учрамаслик жамоанинг ҳар томонлама мустаҳкамлигидан далолат беради.

Қадимий Бухорои шарифни ҳимоя қилаётган "Нурафшон" футболчилари бу йилги барча беллашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб, биринчи даврани иккинчи ўринда якунлашди. Маҳоратли ўйинчилардан Олим Тиллаев, Ойбек Усмонхўжаев, чет эл сафаридан қайтган Усмон Тошевлар команданинг асосий таянч нуқтасидир.

Бу йил олий лига командалари сафига қайтган Термизнинг "Сурхон" жамоаси ҳам кучли ўнлик сари интилмоқда. Команда ўз олдига қўйган мақсадига етиш учун бор куч-ғайратини сарфламоқда.

Иккинчи давра ўйинлари 21 августда бошланади. Танаффус вақтида футбол мухлислари асло зерикиб қолишмайди. Чунончи, яқин кунлар ичида Марказий Осиё давлатлари кубоклари ўйинлари ҳам бошланиб кетди. Жумладан Осиё кубок эгалари кубоги беллашувлари Қозоғистоннинг Жамбул шаҳрида ўтказилади. Унда майдон эгалари — Қозоғистоннинг "Тараз", (Жамбул), Тожикистондан "Равшан" (Кулоб), Туркманистондан "Марв" (Мари), Қирғизистондан "Олой" (Ўш) ҳамда мамлакатимиз шарафини "Пахтакор" (Тошкент) командалари ҳимоя қилади. Тез кунлар ичида пахтакорчилар Жамбул шаҳрига жўнаб кетадилар. Марказий Осиё чемпионлари кубоги ўйинлари гўзал Фарғона вилоятида бўлиб ўтади. Унда "Нефтчи" (Фарғона), "Анасат" (Павлодар), "Ситора" (Душанбе), "Копетдоғ" (Ашгабат) ва "Олой" (Ўш) командалари баҳс юритадилар. Ўйинлар "Нефтчи" командасининг ўйингоҳи ҳисобланмиш "Спартак" ҳамда Марғилондаги "Атласчи" ўйингоҳларида бўлиб ўтади.

Биз кубок ўйинларида "Нефтчи" ва "Пахтакор" командаларига муваффақиятлар тилаймиз

Дилшод ИСРОИЛОВ,
Ўткиржон ДЎСТМУРОД.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ III ЧЕМПИОНАТИ ОЛИЙ ЛИГА КОМАНДАЛАРИНИНГ БИРИНЧИ ДАВРАДАН КЕЙИНГИ ЯКУНИЙ ЖАДВАЛИ

	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
1."Нефтчи"	15	12	3	0	44-20	27
2. Нурафшон"	15	10	4	1	35-17	24
3 "Политотдел"	15	9	2	4	26-13	20
4. "Темирйўлчи"	15	8	2	5	28-23	18
5. МҲСК	15	7	4	4	31-16	18
6. "Пахтакор"	15	7	4	4	28-19	18
7. "Навбаҳор"	15	6	5	4	27-16	17
8. АСК	15	7	2	6	22-24	16
9. "Сўғдиёна"	15	6	4	5	23-17	16
10. "Трактор"	15	4	6	5	14-15	14
11. "Наврўз"	15	5	3	7	14-25	13
12. "Янгиер"	15	3	4	8	18-19	10
13. "Атласчи"	15	3	4	8	15-26	10
14. "Чирчиқ"	15	3	1	11	14-40	7
15 "Орол"	15	2	3	10	13-35	7
16. "Гулистон"	15	2	1	12	4-40	5

Эслатма: "Сурхон" (Термиз) жамоаси эндиликда АСК номи билан майдонга тушади.

Текширувда аниқланди

БИРНИ ЎНГА, ЎННИ МИНГГА...

"УЛАН" тижорат дўкони Пушкин кўчасидаги энг гавжум ва серқатнов ерга жойлашган. Бу ерга келувчиларнинг кети узилмайди. Метронинг Ҳамид Олимжон бекатининг шундоққина чиқаверишидаги бу дўкон сотувчиларининг шу боисдан ҳам пичоқлари мой устида. Бирни ўнга, ўнни минггa сотишга устаси фаранг бўлиб кетишган. Уларнинг "иш"лари юришиб турганда шаҳар давлат солиқ инспекцияси ходимлари текшириш ўтказишгани "чатоқ" бўлди. Текширувчилар бу ерда "Қибрай" салқин ичимликлар заводида тайёрланган 1,5 литр ҳажмли елим идишларга қуйилган "Тошкент" маъданли сувидан 880 дона, худди шундай идишларда 600 дона "Серино", 330 дона "Туронкола" салқин ичимлиги борлигини аниқладилар. Бу маҳсулотлар "Интеркросс—Интер Азия" қўшма корхонасига Қибрай салқин ичимликлар ишлаб чиқариш корхонаси қошидаги "Давр—Агро" қўшма корхонаси орқали ўтказилган, натижада корхонада 7 минг сўм-купонга тайёрланган маҳсулотнинг баҳоси истеъмолчига боргунча 18 минг сўм-купонга етган. Бу чанқовбосди ичимликлар тижорат дўкони ходимларидан олиниб, давлат нархида 35-дўкон орқали сотилди. Унинг пули эса маҳаллий бюджетга ўтказилди. Текширувни охиригача етказиш учун материаллар шаҳар ички ишлар Бош бошқармасига юборилди.

Юнусобод туманида "Саидаҳмад" фирмасига қарашли шахсий воситачи дўкондагилар ҳам савдо-тижорат қоидаларини бузишда "Улан" ходимларидан қолишмас экан. Солиқ инспекцияси ходимлари ушбу дўконни текширишганда ўзимизда ишлаб чиқарилган "Жигули" пивоси 1 шишасининг баҳосини 6 минг сўм-купон дейишди. Пештахтада турган дурбин эса фақат Россия пулига сотилишини айтишди. Бундан ташқари бу ерда Туркияда ишлаб чиқарилган икки қоп шакар, омборхонада эса 43 номдаги — ҳаммаси бўлиб 1 миллион 153 минг 900 сўм-купонлик озиқ-овқат ва саноат моллари кирим қилинмаганлиги маълум бўлди.

Дўкон мудири Фарида Саидаҳмедова эса шакарни маърака ўтказиш учун олиб қўйганликларини баҳона қилди. Ушбу дўконга тегишли текшириш материаллари Юнусобод туман солиқ инспекциясига топширилди.

Авжи саратон. Чилла — чиллалигини қиляпти. Албатта шу кунларда чанқовбосди ичимликларга бўлган талаб ҳар қачонгидан ҳам ошмоқда. Бундан ҳам устаси фаранг "ишбилармонлар" фойдаланиб қолишяпти. "Тошкентсавдо"нинг "Воситачи" ҳиссадорлик жамиятига қарашли хўжалик ҳисобидаги 1-дўкон ходимлари ҳам анойилардан эмас. Улар фақат халқ топширган молларни сотиш ҳуқуқигагина эга бўлсаларда юлдузни кундузи бенарвон урмоқчи бўлишганга ўхшайди. Таваккал қилиб чанқовбосди ичимликларни олиб келиб, устига катта миқдорда устамалар қўйиб сота бошлашди. Шуни айтадиларда "Менинг нафсим балодир, ёнган ўтга солади", деб. Солиқчилар дўконни текширишганда 1,5 литр ҳажмли "Пепси кола" ичимлигидан 634 дона, ҳаммаси бўлиб 15 минг 850 сўмлик миллий валютада, худди шундай ҳажмли "Серино" ичимлигидан 180 дона — 4 минг 500 сўм миллий валютадаги салқин ичимликлар борлиги маълум бўлди. Бу маҳсулотлар "Қибрай" салқин ичимликлар ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган бўлиб, улар истеъмолчиларга катта миқдорда устама нарх қўйиб сотилаётган эди. Бу ичимликлар мусодара қилиниб, Шайхонтоҳур туманидаги "Омад" ижара дўконига давлат нархида сотиш учун топширилди.

Хулоса қилиб шуни айтиш керакки, айрим ишбилармонларимиз ўта "ишбилармонлик" қилиб, давлат ва халқ манфаатларини унутиб, ўз "хазина"ларини тўлдириш йўлидан бормоқдалар. Ишлаб чиқариш корхоналари эса турли хил фирмалар, шахсий дўконлар орқали маҳсулотларни улар ихтиёрига ўтказиб юборишяпти. Натижада қўлдан-қўлга ўтгач уларнинг нархи осмонга кўтарилиб кетяпти. Бу эса текин даромад кетидан қуваётганларга қўл келяпти.

Машҳура МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ИШ ҲАҚИНИНГ ЖАМҒАРМА БАНКИ МУАССАСАЛАРИ ОРҚАЛИ ЎТКАЗИЛИШИ — СИЗНИНГ МАНФААТЛАРИНГИЗГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ!

Сизнинг хоҳишингиз бўйича иш ҳақи яшаш ёки иш жойингиздаги жумҳуриятнинг ҳар қандай Жамғарма банки муассасасига Сизнинг жамғарма ҳисобингизга — тўла ёки қисман ўтказилиши мумкин.

Жамғармангиздаги пул сиз учун қулай бўлган пайтда тўла ёки қисман берилади.

Ўз вақтини қадрлайдиганлар учун Ўзбекистон Жамғарма банки бир маротабалик ёки давомли топшириқ асосида уй, газ, электр энергияси, телефон, фарзандларингизнинг болалар муассасаларида тарбияланиши учун, шунингдек, маиший ва бошқа хизмат турлари учун тўланадиган тўловларга доир Сизнинг жамғарма ҳисобингиздан пул ўтказиш йўли билан нақд пулсиз ҳисоб-китоблар амалга оширади.

ЖАМҒАРМАНИ НАҚД ПУЛСИЗ КЎПАЙТИРИШ ЗАМОНАВИЙ КИШИНИНГ ИШ УСЛУБИДИР!

Тошкент шаҳар Жамғарма банки бошқармаси.

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

Уруш Қаҳрамони Ф. С. Черников номидаги 1-трамвай депоси

трамвай ҳайдовчиларини, ҳаракат таркибининг электр асбоб-ускуналарини таъмирлаш бўйича электрчи-чилангарларни, вагон кузатувчиларини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Мазкур соҳалар бўйича ихтисосга эга бўлмаганлар 23-ҳунар-техника билим юртида ёки "Тошшаҳарйўловчитранс" Давлат уюшмасига қарашли трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг ўқув комбинатида таҳсил олишлари мумкин.

– трамвай ҳайдовчилари курсларига 20 ёшга тўлган йигит-қизлар таклиф қилинади;

– ҳаракат таркибининг электр асбоб-ускуналарини таъмирлаш бўйича электрчи-чилангарликка 18 ёшга тўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати: трамвай ҳайдовчилигига – 5 ой, электрчи-чилангарликка – 3 ой.

Ўқув жараёнида талабага 75 сўм ҳажмида стипендия, қатновда тажриба ўташ вақтида 3-тоифа (класс) трамвай ҳайдовчилари учун белгиланган тариф ставкасининг 90 фоизи ҳажмида иш ҳақи тўланади.

Ўқишни битириб ишга жойлашган трамвай ҳайдовчилари – 500 сўмгача;
кондукторлар – 200 сўмгача;
электрчи-чилангарлар – 400 сўмгача иш ҳақи олишлари мумкин.

Трамвай депосида ишлаганлар қуйидаги имтиёзларга эга бўладилар:

– хотин-қизлар 50 ёшга тўлгач пенсияга чиқадилар;
– эркаклар 55 ёшга тўлгач пенсияга чиқадилар (фақат трамвай ҳайдовчилари)
– кўп йиллик хизмати учун 6 иш куни қўшиб, меҳнат таътили берилади;
– иш якуни бўйича ҳар йили 13-14-маошлар тўланади;
– шаҳар электр транспортида текин юриш ҳуқуқига эга бўлади;
– физкультура ва соғломлаштириш мажмуи имкониятларидан фойдаланади;
– Сирдарё соҳилидаги дам олиш зонасида ҳордиқ чиқаради;
– ишчи-хизматчиларнинг фарзандлари ёзги соғломлаштириш оромгоҳларида дам оладилар.

Манзилгоҳлар: 23-ҳунар-техника билим юрти Темур Малик кўчаси, 3-а уйда (3-трамвай депоси қошида) жойлашган.

6, 13, 22-трамвайлар, 9, 18-троллейбуслар, 17, 71, 83, 96-автобусларнинг "Чимён" бекати.

Телефонлар: расмийлаштириш бўлими – 63-28-97,
23-ҳунар-техника билим юрти – 63-38-93.

1-трамвай депоси Гайдар кўчаси, 86-уйда жойлашган. Унга 1-трамвай, 55, 161-автобуслар билан борилади ва "1-трамвай депоси" бекатида тушилади.

Телефонлар: қабулхона – 91-19-30,
тасарруф бўлими – 91-18-09.

ТТИЧБнинг ўқув комбинати А. Фитрат кўчаси, 180 а-уйда жойлашган.

Комбинатга 2, 10-трамвайлар, 61, 66, 161-автобуслар билан борилиб "Баҳор" бекатида тушилади. Ўқув комбинати қабулхонасининг телефон рақами – 91-53-82.

30 июль 1994 й. соат 19.00 да
"ТУРКИСТОН" САРОЙИДА
ТУРК ва ОЗАРБАЙЖОН
Маданият марказларининг
Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик байрамининг 3 йиллигига бағишланган
ИЖОДИЙ КЕЧАСИГА
ТАКЛИФ ЭТАМИЗ.

Кириш бепул.

Маълумотлар учун телефон: 67-25-14.

Чилонзор туманидаги "Мўйна" кичик корхонаси
ТУГАТИЛАДИ
Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Ғани Мавлонов кўчаси, 33-уй.

ХУСУСИЙ ЭЪЛОН
3-Тансиқбоев даҳасида жойлашган 2 хонали кооператив квартира сотилади. Телефон: 64-65-82.

Юнусобод Соғлиқни сақлаш бўлимига қарашли 12-катталар поликлиникасининг йўқолган 57385 серияли № 079301-079350, №079451-079500, №079501-079550, №079551-079600 рақамли ВМК варақалари ва маълумотномалар учун учбурчак ва рецептлар учун думалоқ муҳрлар
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича ~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Буюртма Г—993. •Босмага бериш вақти 11.30. •Босмага берилди 11.50. 1 2 3 4 5 6.